ପିଲାଙ୍କ କଥା

(କନ୍ଧାନ)

ପ୍ରଥମ ଭାଗ

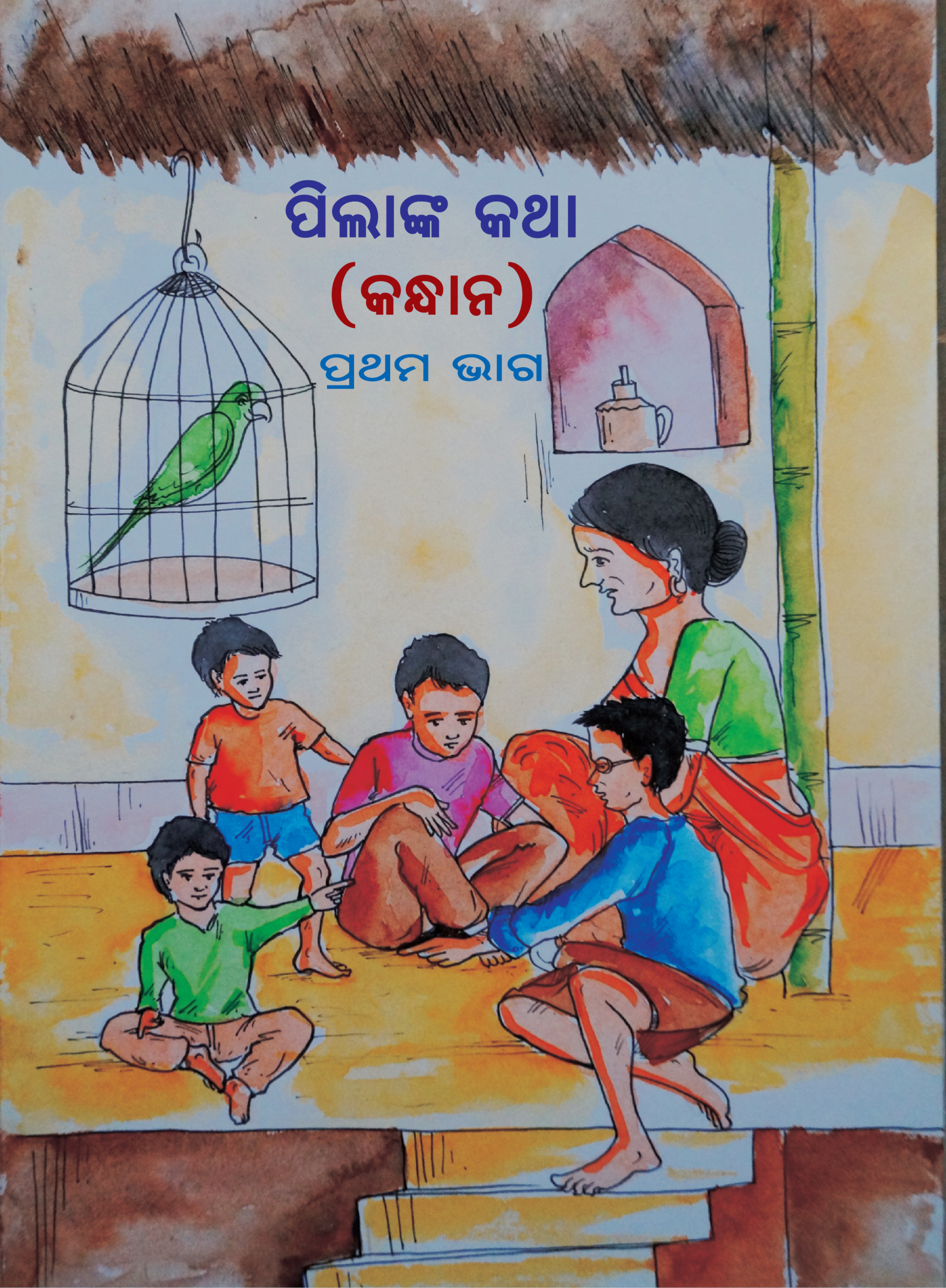

ପିଲାଙ୍କ କଥା (କନ୍ଧାନ)

ପ୍ରଥମ ଭାଗ

ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ପିଲା ଓ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ପ୍ରଫେସର ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ପ୍ରସ୍ତୁତି
କନ୍ଧାନ ସଂସାଧକ ମଣ୍ଡଳୀ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ ସିଂ ଭୋଇ
ଶ୍ରୀ ଶିବ ପ୍ରସାଦ ସିଂ ଭୋଇ

ସଂଯୋଜନା
ଡ଼ଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଅଳଙ୍କରଣ
ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ବରାଳ

ପ୍ରକାଶକ
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Director :
Prof. (Dr.) A.B. Ota

Prepared by :
Kandhan Resource Group
Sri Chandra Dwaja Singh Bhoi
Sri Siba Prasad Singh Bhoi

Co-ordinator :
Dr. Paramananda Patel

Illustration :
Priyaranjan Baral

Published by :
Academy of Tribal Languages & Culture
ST & SC Development Department,
Govt. of Odisha, Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ୬୨ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ଗୋଟି ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାର ନଜରକୁ ଆସିଛି । ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭେଦନେଇ ଏହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଉପଭାଷା; ବୋଲି ତିଆରି କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଅନେକ ଭାଷା-ଉପଭାଷାର ସମାହାର ଏକ ବୈଚିତ୍ର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳିତ ସେଠିକାର ଭାଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ସ୍କୁଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏଠାରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ବାହାର ଅଞ୍ଚଳରୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ପିଲାମାନେ ଆସନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି ଅପରଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏକୁ ଆରେକ ବୁଝିବାରେ ଅକ୍ଷମ । ପୁଣି ଏମାନେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଜଡ଼ିତ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ବହୁ ଭାଷିକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଦିଏ ।

ଏହି ଦକ୍ଷତା ସାଧନକୁ ପୂର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ସାଧନ ପୁସ୍ତିକା ସହ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ଯାହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧିବାରେ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ୍ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସହ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଆଧାରିତ ଶବ୍ଦକୋଷ, ଯାହା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଓ ରାଜ୍ୟ ଭାଷା ଆଧାରିତ କିଛି ମନଛୁଆଁ ଚିତ୍ରଭିତ୍ତିକ କାହାଣୀ, ଗୀତ-ପହଳିର ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ତା ନୁହେଁ, ତାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିର ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ କିପରି ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ତା ଉପରେ ଧାରଣା ଦେବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ କନ୍ଧାନ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ କାହାଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏକ ବୃହତ୍ତର ଜନ ସମୁଦାୟର ସଂସ୍କୃତି କିପରି ପରସ୍ପରକୁ ପୁଷ୍ଟ କରିଛି ଓ ନିଜର କରିଛି ତାର ଏକ ଝଲକ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ବାଦଲ୍ ଉପରକେ ଗଲ

ଖୋବ୍ ଦିନ୍‌ର କାଥା । ବୁଢ଼ୀ ଗୁଟେବ୍ ରେଲ ଯେ ତା'ର୍ କେନ୍‌ଫୁଲି ନା ଥେଲେ । ସକାଳ ହଲେ ବୁଢ଼ୀ ତାର ଖାଟ ପିଣା କେ ଡେର୍‌ତେ, କପଟା ଝାର୍‌ତେ ରାଖତେ ଦେ, ଆରୁ ବାଢୁନ୍ ଧେର୍‌ତେ ଘେର୍‌କେ ବାଣ୍ଠା ବୁଣ୍ଠା ନକରେ । ଘୋଙ୍ଗାହତେ ଘର ବାଣ୍ଠାବୁଣ୍ଠା କେତେ ଠାଢ଼୍ ହମି ବଥଲେ ସବୁଦିନ ବାଦଲ୍ ତାର ମୁଢ଼େ ଠାଟି ହତେରେ । ଖୋବ୍ ଦିନର୍ କାଥାରେ ତୋ ପୁର୍‌ବେ ବାଦଲ୍ ଆମର ମୁଢ଼୍ ଉପରେ ରେଲ । ଇନ୍ତି ଦିନେକ ବୁଢ଼ୀ ଘେର୍ ଉଜାଉଜି କେତେ ଠାଢ଼୍ ହମି ବଥଲାକେ ବାଦଲ୍ ଆର୍ ଥାରେନ୍ ତା'ର ମୁଢ଼େ ଠାଟି ହଲା ।

ବହୁତ ଦିନ ତଳର କଥା । ଆମ ମହୀମଣ୍ଡଳରେ ଅନେକ ଲୋକ ବାସକଲା ପରି ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ମଧ୍ୟ ବାସ କରୁଥିଲା । ତା'ର କେହି ଆଉ ନ ଥିଲେ । ସକାଳ ହେଲେ ବୁଢ଼ୀ ତା'ର ଲୁଗାପଟା ଝାଡି ଖଟକୁ ଡେରି କରି ରଖେ ଏବଂ ଝାଡୁ ଧରି ଘର ସଫା କରି ରଖେ । ଝାଡୁ ଧରି ଘର ସଫା କରି ଅଂଟା ସଳଖ କରି ଠିଆ ହେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲାବେଳେ ଆକାଶଟା ତା'ର ମୁଣ୍ଡରେ ବାଜେ । ତଥାପି ସବୁଦିନ ପରି ଘର ସଫା କରେ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡରେ ଆକାଶଟା ବାଜିଲେ ମଧ୍ୟ ବୁଢ଼ୀ ସହିଯାଏ । ଦିନେ ଏପରି ଘର ଝାଡୁ କରି ଠିଆ ହେଲା ବେଳକୁ ବୁଢ଼ୀ ମୁଣ୍ଡରେ ପୁଣି ଥରେ ଆକାଶଟା ବାଜିଲା ।

ବୁଢ଼ୀ ସେ ଦିନେ ରିଷା ହଲ ଆରୁ ତାର୍ ଧେର୍ଲା ବାତୁନ୍ ତି ବାଦଲ୍ କେ ଗୁଟେ ବାତୁନ୍ ଦେଲ । ବୁଢ଼ୀର ବାଢୁନ୍ ଫଉନି ରିଷା ହତେ ଖେଶବ୍ ଉପରକେ ଭାଗ୍ତେ ଗଲ । ବାଦଲ ସାଙ୍ଗେ ବୁଢ଼ୀର ଖାଟ ଆରୁ ଛେଲ୍, ମେଢ଼ା, ଗାଏ ବାନ୍ଧବାର ଖୁଟା ମେନେ ଫୁଟି ଉପରକେ ଭାଗ୍ତେ ଗଲ । ଏବେ ରାତ୍ ହଲେ ବୁଢ଼ୀର ଖାଟର୍ ଚାରଟା ଗୋଡ଼ ଆରୁ ଛେଲ, ମେଢ଼ା ବାନ୍ଧବାର୍ ତିନ୍ଟା ଖଉଟା, ଇନ୍ତି ସାତଟା ଗରା ବାଗିର୍ ଦିଶ୍ଲିଆ । ଏବର୍ ମାନେଲୋକ ସେ ସାତ୍ଟା ଗୋଡ଼୍, ଫୁଟା କେ ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳ ବଲ୍ତେ ଡାକଛୋତ୍ ।

ଏଥର ବୁଢ଼ୀ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ହାତରେ ଧରିଥିବା ଝାଡୁରେ ଆକାଶକୁ ପାହାରେ ଦେଲା । ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ଆକାଶଟା ବୁଢ଼ୀର ଝାଡୁ ମାଡ ସହି ନ ପାରି ପୃଥିବୀର ବହୁ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ତା' ଆର ସଂଧ୍ୟାରେ ଦେଖିଲାବେଳକୁ ଖଟିଆ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀ ଶୋଇ ନ ପାରି ସେମିତି ଉପରକୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ । ଠିକ୍ ଅଧା ରାତି ହେଲା ବେଳକୁ ବୁଢ଼ୀ ଦେଖି ପାରିଲା ଯେ ତା'ର ଖଟିଆ ମଧ୍ୟ ଆକାଶରେ ଚାରୋଟି ଗୋଡ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଡରେ ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ଆଉ ବାଛୁରୀ ବନ୍ଧା ୩ଟି ଖୁଂଟ ଦେଖା ଯାଉଛି । ବୁଢ଼ୀ ମନ ମାରି ରହିଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ଶୋଇ ନପାରି ଦେହ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ମରିଗଲା ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ପିଠା ଖ୍ୱଆ

ଗୁଟେକ୍ ଗାଁ ଥି ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇ ଲୋକ ରେଲେ । ତାକର କେଡ଼ା କେଡ଼ୀ କେନ୍ ଫୁନି ନାଇଁ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଲୋକ ଖୋବ୍ ମଜାଥି ରତେଲେ । ଗାଁର କେନ୍ ଫୁନି ଗାଲି ଲାଗବାର ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ନା ଶୁନ୍‌ତେରି । ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଲୋକ ଖୋବ୍ ମଜାଥି ରତଲେ । ଗାଁର କେନ୍ ଫୁନି ଗାଲି ଲାଗବାର ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ନା ଶୁନ୍‌ତେରି । ବୁଢ଼ୀ ଦିନେକ୍ ବୁଢ଼ାକେ କହଲ ହଏହୋ ମକେ ପିଠା ଖାବାକେ ଖଣେକ୍ ଆଜ୍ ମନ୍ ଲାଗଛେ । ଛନେକ୍ ତମେ ହାଟକେ ଯାତେ ଗୁଡ ଆରୁ ଚଉଲ୍ ଚୂନା ଆନବାସ୍ । ପିଠା ମୁଇଁ ବନାମି । ବୁଢ଼ା ଶାରଧା ହତେ ହାଟକେ ଯାକିରି ଗୁଡ, ଚଉଲ ଗୁଣ ଆରୁ ତେଲ ଖଣେକ୍ ଘିନ୍‌ତେ ଆନ୍‌ଲ ଆରୁ ବୁଢ଼ୀକେ ଦେଲ । ବୁଢ଼ୀ ଶରରଧା ହତେ ଚୂଲ ଜାଳାତେ ପିଠା ୩ଟା କଲା ।

ଗୋଟିଏ ଗାଁ ରେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଟା ପ୍ରାଣୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିଲାପିଲି କେହି ନ ଥିଲେ । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ସ୍ନେହ ଥିଲା । କେବେ ତାଙ୍କର ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ କଳି ଲାଗିବା କେବେ କେହି ଗାଁ ଲୋକେ ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀ ଦିନେ ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲା – ଏ ବୁଢ଼ା ଆଜି ମୋର ପିଠା ଖାଇବାକୁ ମନ ହେଉଛି– ତୁ ଯା ବଜାରୁ ତେଲ, ଚୁଡ଼ା, ଚାଉଳ, ଚୂନା ନେଇ ଆସିବୁ, ମୁଁ ପିଠା ତିଆରି କରିବି । ବୁଢ଼ା ଖୁସିରେ ବଜାରକୁ ଯାଇ ପିଠା ତିଆରି ସାମଗ୍ରୀ ଶୀଘ୍ର ନେଇ ଆସିଲା । ଏପଟେ ବୁଢ଼ୀ ଚୂଲୀ ଲଗେଇ, କଢ଼େଇ ବସାଇ ପିଠା ତିଆରି ଆରମ୍ଭ କଲା । ପିଠା ତିଆରି କାମ ସରିଗଲା ଓ ବୁଢ଼ା ଆଣିଥିବା ସାମଗ୍ରୀରେ କେବଳ ତିନୋଟି ପିଠା ହୋଇ ପାରିଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଟା ଆଉ ପିଠା ହେଲା ତିନିଟା ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ହଲେ ଗୁଣ୍ ଗୁଡ ସରଲ ସୁନା ପିଠା ତିନ୍‌ଟା ଏକେନ୍ ହଲ ବୁଢ଼ୀ ବୁଢ଼ାକେ କଅଲ ହଏହୋ – ତମେ ଆନଲା ଚୂଳ ଗୁଣଥି ୩ଟା ପିଠାଏ କେନ୍ ହଲନେ । ମକେ ଖୋବ୍ ମନ୍ ଲାଗଛେ । ମୁଇଁ ୨ଟା ଖାମି ଆରୁ ତମେ ଗୁଟକେ ପିଠା ଖାଆନେ । ବୁଢ଼ା କଅଲ – ହଁ, ମୁଇଁ ଯେ ଖାରା ଧିଆଁତେ ହାଟକୁ ଇ ସାବୁ ଆନଲାଛେଁ । ମୁଇଁ ଦୁଇଟା ଖାମି, ତୁଇ ଘେରେ ବସ୍‌ତିଲିଆ ତୁଇ ଗୁଟେକ୍ ଖାବିସ୍ । ମୁଇଁ ଦୁଇଟା ପିଠାଖାମି । ଇନ୍ତି କେତେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଘିଚାଟଣା ହଲେ । କେନ୍ ଦୁଇଟା ଆରୁ କେନ୍ ଗୁଟେକ ପିଠାଖାତ, ଇ କଥା ନା ଚିଡ଼ଲ । ତେନ୍‌କେ ବୁଢ଼ା ବୁଢୀ କାଥା ହେଲେ :- ଚାଲ ବୁଢ଼ୀ ତୁଇ ଗୁଟେକ୍ ଖାଟେ ଶୁ, ଆରୁ ମୁଇଁ ଗୁଟେକ୍ ଶୁଏନା । ଯେନ୍ ଆଗେ ଉଠ୍‌ତ ସେ ଗୁଟେକ୍ ପିଠା ଖାତ, ଆରୁ

ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଟଣା ଓଟରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ବୁଢ଼ା କହିଲା- ବୁଢ଼ା ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଧାର ଉଧାର କରି ସଉଦା ଆଣିଛି ତେଣୁ ମୁଁ ଦୁଇଟା ଖାଇବି ଆଉ ତୁ ଗୋଟିଏ ଖା । ବୁଢ଼ୀ କହିଲା–ଏବୁଢ଼ା ମୁଁ କଷ୍ଟରେ କାଠ, ଚୂଲୀ ଲଗେଇ ହାତରେ ପିଠା ପାରି ତାରି ପିଠା କରିଛି ତେଣୁ ମୁଁ ଦୁଇଟା ଖାଇବି ଏବଂ ତୁ ଗୋଟିଏ ଖାଇବୁ । ବୁଢ଼ା କହିଲା–ନା, ମୁଁ ଦୁଇଟା ଖାଇବି । ତୁ ଗୋଟିଏ ଖା । ଏମିତି ତାଙ୍କ ଭିତରେ କଥା ଟଣା ଓଟରା କଥା ସରିଲା ନାହିଁ । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କ ଜିଦ୍‌ରେ ଅଟଳ ରହିଲେ । ପିଠା କିଏ କେତୋଟା ଖାଇବେ କଥା ସମାଧାନ ହେଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ପରସ୍ପର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ ଯେ ସେମାନେ ଦୁହେଁ ଶୋଇଯିବେ ଏବଂ ଯିଏ ଆଗ ଉଠିବ ସେ ଗୋଟିଏ ପିଠା ଖାଇବ ଏବଂ ଯିଏ ପଛରେ

ଯେନ ପେଛେ ଉଠ୍‌ତ ସେ ଦୁଇଟା ପିଠା ଖାତ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଟା ଭିନେ ଭିନେ ଖାଟ୍ ପାର୍‌ତେ ଶଲେ । କେନ୍ ଫୁନି ଆଗେ ନା ଉଠବାର୍ । ବୁଢ଼ୀ ବଲଛେ – ବୁଢ଼ା ଆଗେ ଉଠ୍‌ତ ହଲେ ବନେ ହତା । ବୁଢ଼ା ବଲଛେ ମନେ ମନେ ବୁଢ଼ୀ ଆଗେ ଉଠତ ବଲଲେ ମୁଁ ଦୁଇଟା ପିଠା ଖାମି । ଆରୁ ବୁଢ଼ୀ ଗୁଟେକ୍ ଖାତ୍ । ଇନ୍ତି କେତେ ଦିନେକ୍ ଦୁଇଦିନ ଗଲନେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଶଅଲାଛେତ । ଗାଁର ମୁନୁଷ ମେନେ ଦେଖଲେ ଯେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ହେତ୍‌ଚେତ୍ ନାଇଁ ଗଅଲଛତ । ସବ ଲୋକ ବିଚାର କେଲେ- ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ମରତେ ଗେଲେନେ । ଚାଲ ମାଟି ତୁପ୍‌ତେ ଦିମୁଁ ।ତେନ୍‌କେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ କେ ତାକର ଖାଟ ଶଅଲ ଥି ମଶାନ୍ ପଦା କେ ନେତେ ତୁପ୍ ବାରକେ କଥା ବିଚାଣ ଶୁନ୍‌ତେ ବୁଢ଼ା

ଉଠିବ ସିଏ ଦୁଇଟା ପିଠା ଖାଇବ । ତେଣୁ ଦୁହେଁ ଅଲଗା ଅଲଗା ଖଟରେ ଶୋଇଲେ । ବୁଢ଼ା ଭାବୁଛି ମୁଁ ପଛରେ ଉଠିବି ଦୁଇଟା ଖାଇବି । ବୁଢ଼ୀ ଭାବୁଛି- ବୁଢ଼ା ଆଗରେ ଉଠୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଖାଇବ ଆଉ ମୁଁ ଦୁଇଟା ଖାଇବି । ଏମିତି ଦୁଇଦିନ ବିତିଗଲା, କେହି ନ ଉଠି ଶୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ଗାଁ ଲୋକେ ଦେଖିଲେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଘର ମେଲା ପଡ଼ିଛି । ହେଲେ ଦୁହେଁ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ନିଶବ୍ଦରେ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇଲା ପରି ଚେଇଁ ରହି ଶୋଇବା ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ଗାଁ ଲୋକ ଭାବିଲେ ଯେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ମରିଗଲେଣି । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀଙ୍କର କେହି ନଥିବାରୁ ଗାଁ ଲୋକେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଶୋଇଥିବା ଖଟିଆ ସହିତ ବୋହି ନେଇ ଶବ ସତ୍କାର କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ତୋଡକୋ ଉଠ୍‌ଲ ଆରୁ ବଏଲ – ଏ ବୁଢ଼ୀ ତୁଇ ପେଛେ ଦୁଇଟା ଖା, ମୁଁଇଁ ଗୁଟେକ୍ ପିଠା ଖାଏନା । ସବ୍ ଗାଁର ମୁନୁଷ ମେନେ ଚମକ୍ ତେ ଗେଲେ ଆରୁ ବାଏଁଟା ହଲ ବଲ୍‌ତେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀକେ ପଚାର କେଲେ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ସାବୁକଥା ଗାଁର ମୁନୁଷ ମେନେ କହତେଦେଲେ । ଗାଁର ମୁନୁଷ ମେନେ ଖୋବ୍ ହଁସଲେ ଆରୁ ବୁଢ଼ୀ ବୁଢ଼ାକେ ଗୁଟେକ୍ ଆରୁ ଆଧା ଆଧା କେତେ ପିଠା ଭାଗ କେତେ ଦେଲେ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଶରଧା ହତେ ହାଁସଲେ ଆରୁ ଗାଁର ମୁନୁଷ ମେନେ ବଲଲେ- ଆଜ୍ ଦିନୁ ଆମେ ଦୁଇ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ମିଲ୍‌ତେ ରିମୁଁ, କେଉଁ ଆରୁ ଗାଲି ନା ଲାଗୁଁକେ ।

ଶବ ସତ୍କାର କରିବାକୁ ନିଆଁ ଦେବା ପାଇଁ ଗଲାବେଳକୁ ବୁଢ଼ା ଖଟିଆରୁ ଉଠିପଡ଼ି କହିଲା –ଏ ବୁଢ଼ୀ ତୁ ପଛକେ ଦୁଇଟା ପିଠା ଖା ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଖାଇବି । ଗାଁ ଲୋକେ ତାଟକା ହୋଇ ପଚାରିଲେ କ'ଣ ହେଲା ? ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଉଠିପଡ଼ି ସବୁ ବିଷୟ କହିଗଲେ । ଗାଁ ବାଲେ ହସିଲେ ଆଉ ପୁଣି ଗାଁକୁ ମଶାଣିରୁ ଫେରିଗଲେ । ଗାଁ କୁ ଯାଇ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ବସାଇଲେ । ପିଠା ତିନିଟାକୁ ଆଣିଲେ । ଗୋଟିଏ ପିଠାକୁ ସମାନ ଦୁଇଫାଳ କରି ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଓ ଅଧା ଫାଳିଆ ପିଠା ଲେଖାଏଁ ଦେଇ କଥାର ସମାଧାନ କରିଦେଲେ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଶରଧାରେ ହସିଲେ । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲେ ଆଜିଠାରୁ ଆମେ ଦୁଇ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ମିଶି ରହିବୁ ଆଉ କଜିଆ କରିବୁ ନାହିଁ ।

ଲିଟୀଚେରେର ବୁ ନୁରା
(ଲିଟି ଚଢ଼େଇର ବୋହୂ ଖୋଜା)

ଗୁଟେକ୍ ଗାଁ ଥି ଗଁତିଆ ବୁଢ଼ାର୍ ପୋ ଗୁଟେକ୍ ରେଲ । ଗଁତିଆ ବୁଢ଼ଶର ଖାଲା ଥି ବୋରୋ ଗେଛର୍ ଲଏର୍ ଗୁଟେକ୍ ରେଲ । ସେ ଖାଲା ଥିର୍ ଲାଏର୍ ତି ବୁଢ଼ାର ପୋ ବୋରୋ ଝାର୍‌ତେ ଖାତେଲ । ଇ ବେଲ୍‌କେ ଗୁଟେକ୍ ଲିଟୀଚେରେ ଆତେ ସାବୁଦିନ୍ ପିଲାକେ ବୋରୋ ଗୁଟେକ୍ ଦୁଇଟା ମାଘତେ ଖାତେଲ । ଇନ୍ତି ହତେ ହତେ ଲିଟୀଚେରେ ଆରୁ ଗଁତିଆ ପିଲା ଭିତରେ ଜନାଚିନା ହେଲା । ଦିନେକ୍ ଗଁଚୀଆ ପିଲା ବୋରୋ ଗେଛ ତଲେ ମୁଁହ ଶୁଖାତେ ବସ୍‌ତେ ରେ ଆରୁ ଲିଟୀଚେରେ ଆତେ ପିଲାକେ ପଚାର କେଲ - ଦାଦା; କାଁ କାଯେ ମୁଁହ ଶୁଖାତେ ବସଲାଛସ୍ । ପିଲା ତୁମ୍ ପର୍‌ଲ । ଲିଟୀଚେରେ ବଲ୍‌ଲ – ହଁ ଦାଦା; ଆମ୍ ବୁ ଗୁଟେକ ନା ଆସବାର ଯେ ତମେ ଦୁଃଖ କେରିଛା କାଏଁ ରିଆ ରିଆ ମୁଁଇଁ ଯାଛେ । ତୁମର୍ କାଯେ ମୁଁଇଁ ଯେନ୍ତା କେତେ ଫୁନି ବୁ ଗୁଟେକ୍ ଆନ୍‌ତେଁ ।

ଛୋଟ ଗାଁ ଟିଏ । ଗାଁର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୌନ୍ତିଆ ଘର । ତା' ପାଖରେ ବରଗଛଟିଏ । ଗଛର ଛାଇରେ ଗୌନ୍ତିଆର ପୁଅ କେବେ କେବେ ବସି ମନେ ମନେ ଅନେକ କଥା ଚିନ୍ତା କରେ ବର ଗଛରେ ଫଳ ଧରିଲେ ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟିଏ ଫଳ ଖାଇବାକୁ ଆସି ଗଛରେ ବସିଯାଏ । ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ଭାରି ବୁଦ୍ଧିଆ । ଗୌନ୍ତିଆ ପୁଅ ଓ ଲିଟୀ ଚେଢ଼େଇଟି ଅନେକ ସମୟରେ ଏମିତି ଭେଟ ହେଉ ହେଉ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ବନ୍ଧୁତା ହୋଇଗଲା । ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ଗୌନ୍ତିଆ ପୁଅକୁ ଦାଦା ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରେ । ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ଦିନେ ଗୌନ୍ତିଆ ପୁଅର ମନ ମାରି ବସିଥିବାର ଦେଖି ପଚାରିଲା - ଦାଦା ତୁମେ କାହିଁକି ଏମିତି ମନ ମାରି ବସୁଛ ? କ'ଣ ତୁମର ସାଥିଟିଏ ନାହିଁ ବୋଲି ଦୁଃଖ କିଆଁ କରୁଛ ? ହଉ ହଉ ତୁମ ପାଇଁ ଯେଉଁଠୁ ହେଉ ବୋହୂଟିଏ ଆଣି ବିଭା କରିଦେବି । ଗୌନ୍ତିଆ ପୁଅ କିଛି ନ କହି କେବଳ ଲିଟୀର କଥା ଶୁଣି ହସି ଦେଲା ।

ଲିଟାଚେରେ ଭୁରର୍ କେତେ ଉଡ଼ତେ ବୁ ନୁର୍ଡ଼େ ଗଲ । ଉଡ଼ତେ ଉଡ଼ତେ ଲିଟୀଚେରେ ଆର୍‌ଗୁଟେକ୍ ଗାଁ କେ ଗଲ ଆରୁ ଗାଁର ବନ୍ଧର ହିରର୍ ଗେଛେ ବସ୍‌ତେ ରେ । ଦୁରର ଗାଁ ଛୁମେ ବନ୍ଧ ଗୁଟେକ ରିଏ । ସେ ବନ୍ଧର ହିର ଉପର ଗଛର ଖେନାଥି ଲିଟୀଚେରେ ଯାତେ ବସଲେ । ଗାଁର ଧାଙ୍ଗ୍‌ରୀ, ବୁଢ଼ୀ ମେନେ ପାନୀ ଖାଅବାକେ ଆଲେ । ସେ ମାଏଙ୍ଝ ପିଲା ଭିତରେ ଅଏନ୍ ସୁନ୍ଦର ଧାଙ୍ଗରୀ ଗୁଟେକ୍ ତା'ର ସୁନାମାଲି କେ ବନ୍ଧର୍ ହିରେ ଧୋତେ ପାନିକେ ଗାଧ୍‌ବାର କେ ଶବଲ । ଧାଙ୍ଗ୍‌ରୀ ସୁନା କେ ଲିଟୀଚେରେ ଠଁଟେ ଧେର୍‌ତେ ଗେଛର୍ ଖାନି ଥି ବସ୍‌ତେରେ । ଗାଧାଗାଧା ସାର୍‌ତେ ଧାଙ୍ଗ୍‌ରୀ ତା'ର ସୁନା ନୁରଲ । ନାଁ ପାଆଲା ଆରୁ ଚେଛ ଉପରକେ ଠଁକାଲ ଯେ ଲିଟୀଚେରେ ତାର ସୁନାକେ ଠଁଟ୍‌ଥି ଚାବ୍‌ତେ ଧେର୍‌ଲାଛେ । ଧାଙ୍ଗ୍‌ରୀ ଲିଟୀଚେରେକେ ତା'ର ସୁନା ମାଙ୍ଗଲ ଆରୁ ବଲ୍‌ଲ –

ଏଥର ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ଦାଦାର ମନ ବୁଝିପାରି ବୋହୂ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ଅନେକ ଦୂର ଉଡ଼ିଗଲା ପରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁର ବନ୍ଧ ହିଡ଼ରେ ଥିବା ଗଛ ଡାଳରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଗାଧୁଆ ବେଳ ହେବାରୁ ସେଇ ଗାଁର ମାଇପି ଲୋକେ ବନ୍ଧରେ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ତୁଠକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ଗାଧୋଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ସେଇ ଘରର ଧନୀ ଘରର ଝିଅଟିଏ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ଗାଧୁଆ ତୁଠରେ ଥୋଇ ପାଣିକୁ ପଶିଲା । ସେଇ ସୁଯୋଗରେ ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ଗଛରୁ ଉଡ଼ିଆସି ସେଇ ଯୁବତୀ ଝିଅର ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ଥଂଟରେ ଧରି ସେଇ ଗଛ ଡାଳରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଯୁବତୀଟି ଗାଧୋଇ ସାରି ତୁଠକୁ ଆସି ଦେଖେତ ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟିର ଥଣ୍ଟରେ ତା'ର ସୁନା ଅଳକାଂର ଝୁଲୁଛି । ଯୁବତୀଟି ନେହୁରା ହୋଇ ଲିଟୀକୁ କହିଲା – ଏ ଲିଟୀ ପାଂଚରେ ଫୁଟି ମୋର ସୁନା ଦେନାରେ ।

ଏ ଲିଟୀ ପାଂଚରେ ଫୁଟି, ମର ସୁନା ଦେନେରେ । ଲିଟୀଚେରେ ଗୀତ ଗାଏଲ୍ – ଚାଲ ଚାଲ ଚାଲ ନେ ବହୁ ବୋରୋ ଗେଛର ଲଏର୍ ହୋ । ଇନ୍ତି କେତେ ଲିଟୀଚେରେ ଇଗେଛ ନୁ ସେ ଗେଛ ଉଡତେ ଉଡ଼ତେର ଆରୁ ଲିଟୀଚେରେ କେ ଠଁକାତେ ଠଁକାତେ ଧାଙ୍ଗ୍ରୀ ଫୁନି ଯାତେରେ । ଇନ୍ତି ଇନ୍ତି କେତେ ଲିଟୀଚେରେ ଧାଙ୍ଗ୍ରୀ କେ ତା'ର ଦାଦାର ବୋରୋଗେଛର ଲୟର କେ ନେଲ । ଆରୁ ତା'ର ଦାଦାକେ ବଲ୍ଲ – ଏଦାଦା ତମର କାଯେ, ତମର ଛୁମକେ ମର୍ ବହୂ ଗୁଟେକ୍ ଆନ୍ ଦେଲାଛେ । ମର ବହୂକେ ବନେକେତେ ଘେରକେ ନିଆସ୍ ଆରୁ ରାଖବାସ । ଧାଙ୍ଗରୀ ଆରୁ ଗଁ ତିଆ ପିଲା ଫୁଲି ଶରଧା ହଲେ ମାଇଜୀ ମୁନୁଷ ହତେ ରଲେ । ଲିଟୀଚେରେ କେ ଶରଧା ହତେ ବୋରୋଚେଛର ଲାଏର୍ ଥି ଗୁଡା ଗୁଡାକେ ବାନାତେ ରାଖଲେ ।

ଲିଟୀ– ଚାଲ ଚାଲକେ ବହୁ ବରଗଛର ଲାଏର ହୋ । ଯୁବତୀଟି ଏମିତି ନେହୁରା ହୋଇ କହି ଲିଟୀକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଚାଲିଥାଏ । ଲିଟୀ ଚଢ଼େଇଟି ମଧ ଗୋଟିଏ ଗଛରୁ ଅନ୍ୟ ଗଛକୁ ଥଂଟରେ ସୁନା ଧରି ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଉଥାଏ । ଏମିତି ଦୁହେଁ ଯାଉ ଯାଉ ସେଇ ଲିଟୀଚେରେ ଦାଦା ଘରର କେରୋଗଛ ପାଖରେ ପହଂଚିଗଲେ । ଗୌନ୍ତିଆର ପୁଅ ଯୁବତୀକୁ ଦେଖି ଖୁସିରେ ଆଗ୍ରହରେ ଘରକୁ ଡ଼ାକି ଅଣାଇଲା । ଲିଟୀଚେରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭେଟ କରାଇ, ପରିଚୟ ଦେଇ ସୁନାହାରରୁ ପୁଅକୁ ଦେଇ କହିଲା–ଦାଦା ତୁମ ଲାଗି ନୂଆ ବୋହୂ ଆଣିଛି । ଏଇ ସୁନା ହାରଟି ତାଙ୍କର । ମୋର କାମ ସରିଗଲା । ଏଥର ତୁମେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁନାହାର ଆଣି ମୋର ବୋହୂକୁ ପିନ୍ଧାଇ ଘରକୁ ନେଇଯାଅ । ଗୌନ୍ତିଆ ପୁଅକୁ ଯୁବତୀ ମଧ ପସନ୍ଦ କଲା ଏବଂ ଦୁହେଁ ବାହାସାହା ହୋଇ ଖୁସିରେ ରହିଲେ । ଲିଟୀ ପାଖରେ ଦୁହେଁ ସବୁଦିନ ସକାଶେ କୃତଜ୍ଞ ହୋଇ ରହିଲେ ।

ମାଙ୍କଡ଼ ଘଞ୍ଜା (ମାଙ୍କଡ଼ ଜ୍ୱୋଇଁ)

ଗୁଟେକ୍ ଖମନ୍‌ର ମାକଡ଼ ଥାରେନ୍ ମୁନୁଷ ବାଗିର୍ ହକାକେ ମନେ ଠିକ୍ କେଲ । ମାକଡ଼ ବଡା ଝଗ୍‌ଲୁ ରେଲ । ଦିନେକ୍ ମାନେ ମେନ୍‌କର୍ ବାଗିର୍ ଧୁତି, କୁରୁତା ସଲାତେ ଗାଁ କେ ଗାଁ ଯାତେ କହଲ – ମନେ କେନ୍ କେନ୍ ଘଂଜା ରାଖବାସ୍ କେ । ମୁଇଁ ସାବୁ କାମ ଜାନ୍‌ଲାଛେ । ହଲ୍ ଧେର୍‌ନା, କାଠ ଚିର୍‌ନା, ସାବୁକାମ ଜାନ୍‌ଲାଛେ । ସେ ଗାଁ ଥି ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ରହତେଲେ । ତାଙ୍କର ପୋ ନା ତେଲେ, ଧାଙ୍ଗ୍‌ରୀ ଝି ଗୁଢ଼େକ୍ ରେଲ । ହେଦୃର ଲାଗି ଝିର୍ ଲାଗି ଘଂଜା ଗୁଟେକ୍ ମନେ ମନେ ନୁରତେଲେ । ହଲେ ଲୋକମେନେ ମାକଡ଼ କେ ଦେଖ୍‌ତେ ଘୁଚା ମାରିତେଲେ । ବୁଢ଼ା ଆରୁକାଏଁ କେତେ ଘଂଜା କ୍ଷେତକାମ କର୍‌ତ ହଲେ ବଲ୍‌ତେ ମାକଡ଼ କେ ଘଂଜା ରାଖଲ ।

ଗୋଟିଏ ବଣର ମାଙ୍କଡ଼ ଥରେ ମଣିଷ ପରି ହେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥାଏ । ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଭାରି ଦୁଷ୍ଟ । ଥରେ କୁଆଡ଼ୁ କୁଆଡ଼ୁ ଲୁଗାପଟା ଯୋଗାଡ଼ କରି ଧୋତି, ପଂଜାବୀ ପିନ୍ଧି, ଗଳାରେ ମାଳିଟିଏ ଗଳେଇ ଗାଁ ଗାଁକୁ ଯାଇ କହିଲା– ଏ କିଏ କିଏ ତୁମ ଝିଅ ପାଇଁ ଘର ଜୋଇଁ କରି ରଖିବ କି ? ମୁଁ ସବୁ କାମ ଜାଣିଛି । ହଳ ଧରିବା, କାଠ ଚିରିବା ସବୁ କାମ ଜାଣିଛି । ସେହି ଗାଁ ରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ରହୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ପୁଅ କେହି ନ ଥା'ନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଝିଅପାଇଁ ଘରଜ୍ୱୋଇଁ ଗୋଟିଏ ମନେ ମନେ ଖୋଜୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ମାଙ୍କଡ଼ର ଚାଲିଚଳଣି ଦେଖି ନାପସନ୍ଦ କରୁଥାନ୍ତି । ହେଲେ ବୁଢ଼ା ଚାଷ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଭାବି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଜୋଇଁ କରି ରଖିଲା ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ମାକଡ଼୍ ସାବୁଦିନ୍ ହଲ୍ ନଙ୍ଗଲ୍ ଧେର୍‌ତେ ଯାଏଲିଆ ଆରୁ ଖା'ବାର ବେଲ ହଲେ ଘେରକେ ଆଏଲିଆ । ଘେର୍‌କେ ଆଲେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀର ଝି ବନେ କେତେ ମାକଡ଼୍ ଘଂଜାକେ ଖା ବାତେ ଦେତେଲ । ମାକଡ଼୍ ଖାତେପିତେ ଉଠଲେ ବୁଢ଼ାର ଝି ଖୁରି ଧ ବାକେ ନେଲେ ମାକଡ଼୍ ବଲତେଲ – ହାଁ ହାଁ ଖା'ବାର ଖଲି ଦନା କେନ୍ ଧରିଆ କେଁ । ଆମର ବାଟେ ଖା ପି ସରଲେ ଖୁରି, ଗିନା କେ ଖାଲେ ଫୁକି ଦୁନା । ଆଁ ଠା ଖୁରିଥି ଆରୁ କେନ୍ ଖାତ । ଇନ୍ତି ଇନ୍ତି କେତେ ଦିନ୍‌କେ ଦିନ୍ ଖୁରି ଗିନା ଖାଲେ ଫିଙ୍କ୍‌ତେ ଫିଙ୍କ୍‌ତେ ଘେରର ସାବୁ ସରଲ ।

ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁଦିନ ହଳ ଲଙ୍ଗଳ ଧରି ବିଲକୁ ଯାଏ, ଖାଇବାର ବେଳ ହେଲେ ଘରକୁ ପଳାଇ ଆସେ । ଘରକୁ ଆସିଲେ ବୁଢ଼ା ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ବୁଢ଼ୀ ଓ ଝିଅକୁ ଜୋଁଇକୁ ଭଲ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ କହେ । ଖାଇ ସାରିଲା ପରେ ଝିଅ ଯେତେବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ ଖାଇଥିବା ବାସନକୁସନ ଗୋଟାଇ ସଫା କରିବାକୁ ନେଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ କହେ–ଛି ଛି ଖାଇସାରି ବାସନକୁସନ କୁ ନ ଧୋଇ ଖଲିଦନା ଭାବି ଆମ ଆଡ଼େ ଖାଲରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି । ଅଇଁଠା ଥାଳିରେ ଆଉ କେମିତି ଖାଇବ । ଏମିତି ସବୁଦିନ ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ଝିଅଟି ବାସନକୁସନ ନ ଧୋଇ ଖାଲରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଆସେ । ଏହି ପରି କେତେଦିନ ଖାଲରେ ବାସନକୁସନ ଫିଙ୍ଗୁ ଫିଙ୍ଗୁ ସବୁ ଘରର ସବୁ ସରିଗଲା ।

ବୁଢ଼ା ମାକଡ଼ ଘଂଜାକେ କ୍ଷେତ କେ ଧାନ ବୁନାରେ ପାଠାବାକେ ମାକଡ଼ ଧାନକେ କେତେ କୁଲ୍‌ହିଆ ଖାଚେ । ରୁକାତେ ଦେଆରୁ ଧାନ ବୁନ୍‌ତେ ଆଁ ଲଁ ବଲତେ ବୁଢ଼ା କେନାରେ । ବୁଢ଼ାଫୁନି ଶରଧା ହତେ ମାକଡ଼କେ ଆର୍ ବନେକେତେ ଦିଆସ୍‌ରେ ବଲତେ ବୁଢ଼ୀକେ ଆରୁ ଝିଂକେ ବଲେ । ଦିନେକ୍ ଘଂଜା ଘେରେ ଶଅତେଲା ବେଲ୍‌କେ ତା'ର ଲେଞ୍ଜ ଭ୍‌ଟାକେ ଦିଶତେଲ୍ । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦେଖଲେ ଆରୁ ଗାଁର ମୁନ୍‌ଷ ମେନ୍‌କେ ହାକ୍ କେରାକେଲେ । ଗାଁର ମୁନୁଷ ମାନେ ମାକଡ଼ କେ ଜାନ୍‌ଲେ ଆରୁ ଠେଙ୍ଗାବାଡି, ଧେର୍‌ତେ ମାକଡ଼କେ ପିଟ୍‌ବାର କାଯେ ଥାଲେ । ମାକଡ଼ ଛେନ୍ ସବୁ ଦେଖଲ ଆରୁ କିଛୁ ବୁଦ୍ଧି ନା ପାକର୍ ଗୁଟେକ୍ ଡେଗା ଦେଲ ଆରୁ ତା'ର ଖମନ ଭାଗତେ ଗଲ । ଗାଁର ମୁନୁଷମେନେ ଆରୁ ଆଗକେ ବନେ ଘଂଜା ରଖ୍ୱାକେ ବୁଢ଼ା କେ ବତାଲେ ।

ବୁଢ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ ଜୋଇଁକୁ ଧାନ ବୁଣିବାକୁ ପଠାଇଲେ ମାଙ୍କଡ଼ ଧାନକୁ ବିଲୁଆ ଗାତ ମାନଙ୍କରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେଇ ଆସେ । ଆଉ ବୁଢ଼ାକୁ କହେ ସବୁ ବୁଣି ଦେଇ ଆସିଲି । ବୁଢ଼ା ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ବୁଢ଼ୀ ଓ ଝିଅକୁ ଭଲ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ପାଇଁ କହେ । ଦିନେ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ତା'ର ମାଙ୍କଡ଼ ଜୋଇଁର ଲାଞ୍ଜ ବାହାରକୁ ଦିଶୁଥିଲା । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦେଖିଲେ ଓ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଡାକ ପକାଇଲେ । ଗାଁ ଲୋକେ ଦୁଷ୍ଟ ମାଙ୍କଡ଼ର ଠକାମିକୁ ଜାଣିପାରି ଠେଙ୍ଗା ବାଡି ଧରି ବାଡ଼େଇବା ପାଇଁ ଗୋଡ଼ାଇଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ଏ ସବୁ ଦେଖି ଆଉ କିଛି ବୁଦ୍ଧି ନ ପାଇ ଗୋଟିଏ କୁଦା ମାରି ବୁଢ଼ାର ଘରୁ ବଣକୁ ପଳାଇ ଗଲା । ଗାଁ ଲୋକେ ବୁଢ଼ା ଏମିତି ଭୁଲ୍ କରି ଥିବାରୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜଗିରଖି ଭଲ ଜ୍ୱାଇଁ ଖୋଜିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

କୁକୁରା କୁଲ୍‌ହିଆ ମିତ (କୁକୁଡ଼ା ବିଲୁଆ ମିତ)

ଗୁଟେକ୍ ମାଇ କୁକୁରା ତା'ର ସାନ ସାନ ଚିଆଁ ମେନକେ ର ସୁଦା ତା'ର ମହାଜନ ଘେରେ ରହଲେ । ସାବୁଦିନ ମାଇ କୁକୁରା ଚିଆଁ ମେନକେ ଧେର୍‌ତେ ତା'ର ମହାଜନ ଧାନଖାଲା ଉଧଲାବାକେ ଯାତେଲ । ଗୁଟେକ୍ କୁଲ୍ହିଆ ଫୁନି ସେ ଖାଲା ଛୁମକେ ଆସ୍ତେ କୁକୁରା ମାଇକେ ମୁର୍‌କୁଟିବାକେ ମନେ ମନେ ଗୁନାନ୍ କେରେ । ଇନ୍ତି କେତେ କୁକୁରା ଆରୁ କୁଲ୍‌ହସୁଦା ମିତ ହତେଗଲ । ଦିନେକ୍ କୁଲ୍‌ହିଆ ତାର କୁକୁରା ମିତକେ କହଲ- ମିତନୀ; ଚାଲ ଇ ଛୁମେ ଆର୍ ଗୁଟେକ ଧାନଖାଲା ଆଛେ । ସେ ଖାଲଥି ଧାନ, ବିରି ଖେଶବ୍ ମିଲ୍‌ତ । ମାଇ କୁକୁରା ଫୁନି କଲ୍‌ହିଆର କାଥା ଥି ହଁ କେଲ ଆରୁ ଚିଆଁ ମେନକେ ଇ ଖାଲାଥି ଛାଡ଼ତେ ଆର୍ ଗୁଟେକ୍ ଖାଲାକେ ଉଧଲାବାର କେତେ କୁଲ୍‌ହିଆର ସୁଦା ଗଲ ।

ମାଇ କୁକୁଡ଼ାଟିଏ ତା'ର ମାଲିକ ଘରେ ଆଠ ଦଶଟା ଚିଆଁ ଧରି ରହୁଥାଏ । ସକାଳ ପାହିଲେ କୁକୁଡ଼ାଟି ମାଲିକର ଧାନ ଖଳାକୁ ଚିଆଁ ମାନଙ୍କୁ ଧରି ଚଳିବାକୁ ଯାଏ । ସେହି ଖଳା ପାଖ ଦେଇ ବିଲୁଆଟିଏ ପ୍ରତିଦିନ ଠିଆ ହୋଇ ଘଡ଼ିଏ ମାଇ କୁକୁଡା ପ୍ରତି ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଚାଲିଯାଏ । ଏମିତି ବିଲୁଆ ଓ କୁକୁଡ଼ା ପ୍ରତିଦିନ ଦେଖାଦେଖି ହେବା ଭିତରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତା ହେଲା, ଦୁହେଁ ମିତ ବସିଲେ । ବିଲୁଆ ଭାରି ଚତୁର ଓ ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ଦିନେ କୁକୁଡାକୁ ବୁଲେଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ଖଳାକୁ ନେଇଗଲା ଓ ମାରି ଖାଇ ଦେଲା । ଚିଆଁମାନେ ତାଙ୍କ ମାଁଙ୍କ ବାଟକୁ ଅନେଇ ସଂଧ୍ୟା ହୋଇଗଲା ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ବେଲ୍ ତୁକ୍‌ଡ଼ି ବେଲ୍‌କେ କୁଲ୍‌ହିଆ ଏକଲା ଆସବାର୍ ଦେଖତେ ଚିଆଁମେନେ ପଚାରକେଲେ – ମିତ ମାଁ ! ଆମର ମାଁ କାଁ କାଯେ ନା ଡ଼ିର୍‌ଲ ? କୁଲ୍‌ହିଆ ବଲ୍‌ଲ – ଏ ପୋ ମେନେ ! ତମର ମାଁ ଆସଛେତ ପୁତେ । ଖଣେକ୍ ରାତହତ ତମେମେନେ ଏ ଘେରର କୁନା ତି ଶଅତେରିଆ । ମୁଁଇଁ ତୁମର ମାଁ ଆସଲେ ମୁଇଁ ଆସତେଁ ହଲେ । ଚିଅଁ ମେନେ କୁଲ୍‌ହିଆର ଝୁଁଣଥି ରୁଧିର ଲାଗତେ ରେବାର୍ ଦେଖ୍‌ତେ ଖଣେକ୍ ଡରତେ ଗେଲେ ଆରୁ ତାଙ୍କର ମାଁନେ ଇ ଖା ଦେଲାଛେ ବଲତେ କାନ୍ଦଲେ । ଚିଅଁମେନେ ଡ଼ର୍‌ଡ଼ର୍‌ତେ ଘେରର କୁନାଥି ଶଲେ, ହଲେ ଆଧାରାତ୍ ହଲାକେ ଘେରର୍ କୁନା ଛାଡତେ ସେ ଘେରର ଚୂଲ ମୁଡ଼କେ ଶଅବାକେ ଗେଲେ । ଆର ଦିନ୍ ଭୋର ବେଲ୍‌କେ କୁଲ୍‌ହିଆ ଆସଲ ଆରୁ ଚିଅଁ ମେନକେ ପଚାରକେଲ – ଏ ପୁଢେ । ତମେ ମେନେ ଘେରକୁନାଥି ତୋ ନା ଥେଲାସ ? ମୁଇଁ ଆଧାରତ କେ ଆସାକେତେ ତମ୍‌କେ ନୁର୍‌ଲିଁ, କେନ୍ତା କେତେ ଶଅଲା ଛାସ୍ ବଲତେ । ଚିଅଁମେନେ ବଲଲେ- ମିତମାଁ ଗୋ ହେଦୋର କୁନାଥି ଖୋବ ଜାଡ଼ କେଲ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବିଲୁଆ ଏକୁଟିଆ ଫେରି ଆସୁଥିବାରୁ ଦେଖି ଚିଆଁମାନେ ପଚାରିଲେ :– ମିତ ମାଁ ଆମର କାହିଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରିଲେ ନାହିଁ ? ବିଲୁଆ କହିଲା- ଚିଆଁମାନେ ତୁମର ମାଁ ତ ବହୁତ ବେଳୁ ଆସିଲେଣି ।। ବୋଧ ହୁଏ କେଉଁଠି ରହିଯାଇଥିବେ । ବିଲୁଆ କହିଲା- ଚିଆଁମାନେ ତୁମେ ଏବେ ତୁମର ମାଁଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ତୁମର ମାଲିକର ଘରକୁ ଯାଇ କେଉଁ ଘର କୋଣରେ ଶୋଇପଡ଼, ତୁମର ମା ଆସିବା ଡେରି ହୋଇପାରେ । ଚିଆଁମାନେ ବିଲୁଆର ମୁହଁରେ ରକ୍ତ ଲାଗିଥିବାର ଦେଖି ସବୁକଥା ବୁଝିଗଲେ ଏବଂ ଦୁଃଖରେ ତୁନି ରହିଲେ । ଚିଆଁ ମାନେ ଖଳାରୁ ଯାଇ ଘର କୋଣରେ ଶୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମନରେ କିନ୍ତୁ ଶଙ୍କାଯାତ ହେଲା ଏବଂ ଅଧା ରାତିରୁ ଉଠି ସେମାନେ ଘର କୋଣରୁ ପାଖରେ ଥିବା ଚୂଲୀ ମୁଣ୍ଡରେ ଶୋଇଗଲେ । ବିଲୁଆ ସକାଳେ ଆସି ଚିଆଁମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା – ମୋ ସ୍ନେହର ଛୁଆମାନେ ତୁମେ ତ କାଲି ଘର କୋଣରେ ନ ଥିଲ ? ମୁଁ ରାତିରେ କେମିତି ଅଛ ବୋଲି ପଚାରିବାକୁ ଆସିଥିଲି । ବହୁତ ଖୋଜିଲି, ସବୁଆଡ଼େ ଅଣ୍ଡାଳି ଦେଖିଲି, ତୁମେମାନେତ ନ ଥିଲ ? ଚିଆଁମାନେ କହିଲେ- ମିତ ମାଁ ଘର କୋଣରେ ମା ନ ଥିବାରୁ ବହୁତ ଶୀତ ହେଲା ।

ହେତୁର ସୁତୁନ୍ ଆମେମେନେ ଏ ଚୂଲମୁଡ଼କେ ଯାତେ ଶଅଲୁଁ । କୁଲ୍‌ହିଆ ଶାରଧା ହତେ ବଲ୍‌ଲ :- ହଁ ପୁତେ ଠିକ୍ କେଲାସ୍ । ତମେମେନେ ସାବୁଦିନ୍ ହେ ଚୂଲ ମୁଡ଼େ ଶଅବାସ୍ । ଚିଅଁମେନେ ଡରତେ ଗେଲେ ଆରୁ ଗୁନାନ୍ କେଲେ ଯେ ଇ କୁଲ୍‌ହିଆ ଆସ୍‌ତେ ଆମ ମେନ୍‌କେ ଚୁଲମୁଡ଼ତି ଧେର୍‌ତେ ଖାଅ୍ଛ । ଏ ଛନ୍ ଚିଅଁମେନେ ଚୂଲମୁଡ଼ ଛାଡ଼ ଦେତେ ଛୁମେ ଥିବାର ତୁଟି ଥି କୁଚାକୁଚି ହତେ ଶଅଲାଛେସ୍ । ଠିକ୍ ଆଧା ରାତି ହଲାକେ କୁଲ୍‌ହିଆ ମିତ ମାଁ ଆସଲ ଆରୁ ଚିଅଁ ମେନକେ ଧେର୍‌ତେ

ମାଁ ଆମର ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତା'ର ଡେଣାରେ ଢ଼ାଙ୍କି ଶୁଆଉଥିଲା । ତେଣୁ ବହୁତ ଶୀତ ହେବାରୁ ପାଖ ଚୂଲି ମୁଣ୍ଡରେ ଶୋଇଗଲୁ । ବିଲୁଆ କହିଲା ଯା ହେଉ ବହୁତ ଭଲ କଲ । ଏବେ ସବୁଦିନ ସେଇ ଚୂଲି ମୁଣ୍ଡରେ ଶୋଇବ, ହଉ ମୁଁ ଆସୁଛି । କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁମାନେ ଏଥର ବିଲୁଆ ମିତଣୀ ମାଁର କହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିଗଲେ । ଏଥର ରାତିରେ ଚୂଲି ମୁଣ୍ଡ ଛାଡି କାନ୍ଥରେ ଝୁଲୁଥିବା ମାଛ ପଲାରେ ଶୋଇଗଲେ । ବିଲୁଆ ଠିକ୍ ସେମିତି ରାତିରେ ଆସି ଚିଆଁ ମାନଙ୍କୁ ଧରି ଖାଇବାକୁ ଚୂଲି ମୁଣ୍ଡକୁ ଅଣ୍ଡାଳି ଦେଖିଲା ଯେ ଚୂଲି ମୁଣ୍ଡରେ ଚିଆଁ ମାନେ ନାହାନ୍ତି ।

ଖାବାକେ ଚୂଲ୍ ମୁଡ଼କେ ଖୁଜାତ୍ କେଲ । ଚୂଲ୍ ମୁଡ଼େ ଚିଅଁ ମେନକେ ନାଁ ପାତେ ଇଘୁତ ସେଘୁତ ଖୁଜାତ୍ କେଲ । ଖୁଜ୍‌ତେ ଖୁଜ୍‌ତେ କୁଲ୍‌ହିଆର ଗୋଡ଼୍ ତୁଟି ଟି ଠାଟେଇ ହଲ । ଚିଅଁମେନେ ତୋ ଡ଼େର୍‌ଡ଼େର୍‌ତେ ଶଅତେରଲ । ଯେନ୍ତା ତୁଟି ଚାଦାଲି ହଲ, ଚିଅଁମେନେ ତୁଟି ଥିବୁ ବାହାର ହତେ ଡୁର୍‌କେ ଉଡ଼୍‌ତେ ଭାଗତେ ଗେଲେ । ହଲେ, ସାନ ଚିଅଁପିଲା ଉଡ଼ି ନା ପାରଲ । ଏଛନ୍ ସାନ ଚିଅଁ ପିଲା କେ କୁଲ୍‌ହିଆ ଧେରଲ ଆରୁ କହଲ – ହାଁ, ତକେଏଛନ୍ ଧେରତେ ଖାମି । ସାନ ଚିଅଁ ପିଲା ସରପଟି ଗେଲ ଆରୁ ବଲ୍‌ଲ – ଏ ମିତ ଗାଁ ଦେଖନୁଁ । ମର ଗାଗର୍ ତି ସାବ୍ ଲୋଗ୍ ହାଗ୍ ଦେଲାଛେତ୍ । ମର ଗାଗର୍ ଖୋବ୍ ଗେନ୍ଧଛେ । ମିତ ମାଁ ! ତୁଇ ମକେ ପାନାଥି ଧୋ ଦେସ୍ ଆରୁ ଇ ଲାତ୍ ତି ବସାତେ ଶୁଖାତେ ଦେସ୍ ।

ତେଣୁ ବିଲୁଆଟି ଏପଟ ସେପଟ ଅଣ୍ଡାଳୁ ଥିବାବେଳେ ମାଛ ପଲାରେ ତା'ର ହାତ ବାଜିଗଲା । କୁକୁଡା ଚିଆଁମାନେ ବିଲୁଆ ଭୟରେ ମାଛ ପଲାରୁ ତେଇଁ ଯିଏ ଯୁଆଡେ ଉଡ଼ି ପଳାଇଗଲେ । ଛୋଟ ଚିଆଁଟିଏ ମାଛ ପଲାରୁ ବାହାରି ନ ପାରି ରହିଗଲା । ବିଲୁଆ ଛୋଟ ଚିଆଁକୁ ଖପ୍‌କିନା ଧରି କହିଲା- ହଁ ଏଥର ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ? ମୁଁ ତୋତେ ଖାଇବି । କୁକୁଡା ଚିଆଁଟି ଯେତେ ନେହୁରା ହୋଇ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଲୁଆ ଛାଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆର ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ଦିଶିଲା । କୁକୁଡା ଚିଆଁଟି କହିଲା – ମିତ ମା ! ମୋତେ ଖାଇବ ଯେ ଟିକିଏ ରୁହ । ଏଇ ଦେଖ ମୋ ଦେହରେ ବାକି ମୋର ଚିଆଁ ଭାଇମାନେ ହଗି ଦେଇଛନ୍ତି । ମାଛ ପଲାଟି ଛୋଟ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାକି ହୋଇ ଶୋଇଥିଲୁ ଓ ମୁଁ ସବା ତଳେ ଶୋଇଥିଲି । ମୋ ଦେହରେ ତାଙ୍କର ଗୁହ ଲାଗି ଅସନା ହୋଇଛି । ତେଣୁ ମୋତେ ଧୋଇଧାଇ ଦେଇ ସେହି କପଡ଼ା ଶୁଖା ବାଉଁଶ ଉପରେ ବସାଇ ଦେବ ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ମର ଗାଗର୍ ଶୁଖିତେ ଗଲେ ତୁଇ ଲାଠ ତଲେ ଆଁ କେରତେ ରିକିସ୍ ଆରୁଁ ହାଁ ଫଶରତେ ଭିବସ୍ । ମୁଁ ପାନି ଶୁଖତେ ଗେଲେ ତର ହାଁ ପୀରବାର ଟଣେ ଟୋପାକେତେ ହାପିହମି । କୁଲ୍‌ହିଆ ଏଛନ ଶରଧା ହଲେ ହଁ କେଲ ଆରୁ ସାନ ଚିଅଁକେ ପାନିଥି ଧଅତେ ଲାଡ୍‌ତି ଶଖାତେ ଦେଲ । ଚିଅଁ ପିଲା ଲାଠ ଉପରେ ବସତେ ଖରା ତାପଛେ । ଚିଅଁ ପିଲା କୁଲ୍‌ହିଆ କେ ବଲ୍‌ଲ :- ମିତ ମାଁ ମର୍ ପାନି ଗାଗର୍ ନୁ ଶୁଖଲ ନେ । ତୁଇଁ ଆଁ କେର୍ ତଉ ଟୁଣ ଥିଝାପେଇ ହନା । କୁଲ୍‌ହିଆ ସତ୍ ବଲତେ ଆଁ କେଲ ଆରୁ ହାଁ ଫାରତେ ଦେଖିଛେ । ସାନଚିଅଁ ପିଲା ପାନି ଶଖବାରଷ୍ କୁଲ୍‌ହିଆ ଟୁଣେ ପୁଚ୍ ପୁଚ୍ କେତେ ହାଗିଦେଲ ଆରୁ ତୁରକେ ଖମନ କେ ଉଡ଼ତେ ଗଲ । କୁଲ୍‌ହିଆ ଭକୁଆ ହତେ ମୁଁହ ଶୁଖାତେ ଭାଗଲ ।

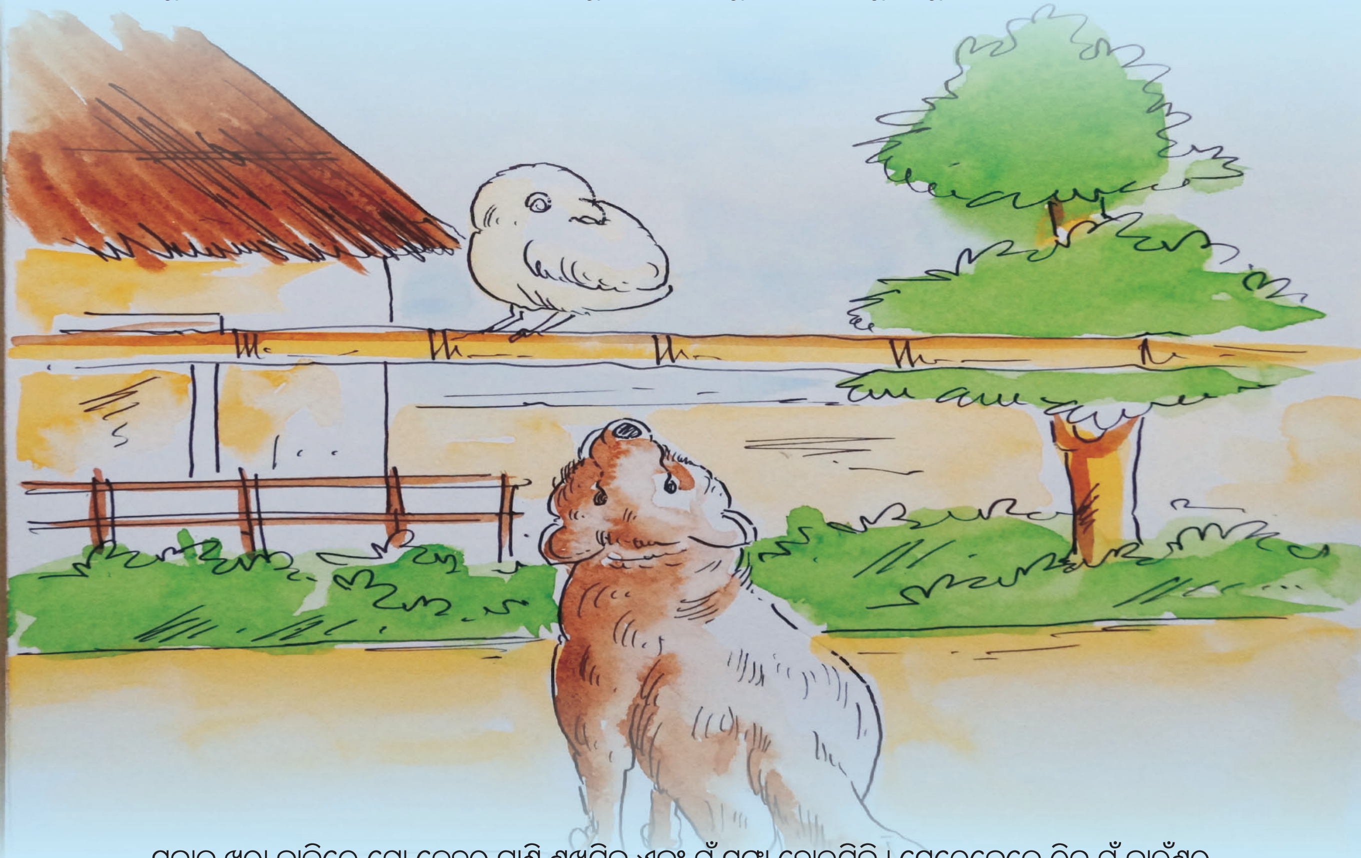

ସକାଳ ଖରା ବାଜିଲେ ମୋ ଦେହର ପାଣି ଶୁଖିଯିବ ଏବଂ ମୁଁ ସଫା ହୋଇଯିବି । ସେତେବେଳେ ଠିକ୍ ମୁଁ ବାଉଁଶର ବସିଥିବା ତଳକୁ ତୁମେ ପାଟି ଆଁ କରି ବସିଥବ । ମୁଁ ତୁମ ପାଟିରେ ଆପେ ଆପେ ବାଉଁଶରୁ ଖସି ପଡ଼ିଯିବି ଏବଂ ତୁମେ ଆରାମରେ ମୋତେ ଚୋବାଇ ଖାଇବ । ବିଲୁଆ ଖୁସି ହୋଇ ଉପରକୁ ଆଁ କରି ବାଉଁଶରେ ଚିଆଁ ବସିଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଜଗି ରହିଲା । ଧୋଇ ଧାଇ ହୋଇ ଚିଆଁଟି ବାଉଁଶ ଉପରେ ବସିଥାଏ । ପାଣି ଶୁଖି ପର ତାର ଉଡ଼ିବାକୁ ହେଲାବେଳକୁ ଚିଆଁ କହିଲା- ମିତ ମାଁ ଆଁ କର ମୁଁ ପାଟିରେ ପଡ଼ିବି ତୁମର । ବିଲୁଆ ପାଟି ଆଁ କରି ଚିଆଁ ପଡ଼ିବା ବେଳକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ଠିକ୍ ସେତେବେଳେ ବାଉଁଶ ଉପରୁ ବିଲୁଆର ପାଟିରେ ଚିଆଁଟି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ କରି ହଗି ଦେଇ ଉଡ଼ି ପଳେଇ ଗଲା ।

ପଣକା ଗୁଡା (କପୋତ ବସା)

ଗୁଟେକ ଗାଁର ବେଶମୁଡ଼ାତ୍ ରେଙ୍ଗାଲ ଗେଛରେଲ । ସେ ରେଙ୍ଗାଲ ଗେଛର ଖାନାଥି ପଣକା ଗୁଟେକ୍ ଗୁଡ଼ା ବାନାଲ ଆରୁ ଛୁଆ ଫୁଟାତେ ରେଲ । ଛୁଆ ମେନେ ଖଣେକ ବସି ହତେ ଚିଟାଁ କେଚର ମେଚର ହତରେତ । ରେଙ୍ଗାଲ୍ ଗେଛର ତୁମର ଆଁଟେ ଗାଏଚରା ପିଲାମେନେ ବସ୍ତେ ଗାଏ ଚରାତରତେ । ଦିନେକ୍ ଗାଏ ଚରା ପିଲାମେନେ ଖାନିଥି ପଣକା ଗୁଡ଼ାର ଚିଆଁ ମେନକେ ହିଟାବାକେ ଗେଛ୍ ଉପର୍ କେ ଚେଘଲେ । ପିଲାମେନେ ଖାନିର ଛୁମଛୁମ ହବାରଟା ଜାନ୍ତେ ପଣାକେ ଚିଆଁ ମେନେ ତାଭ୍କର କାନ୍ଦତେ ଡାକ୍ଦେଲେ । ମାଁ ଗୋମାଁ ପିଲାମେନେ ଆମର ଗୁଡ଼ା ଚୁମକେ ଆସଛେତ ନେ । ପଣକୁଲ ବଲ୍ଲ - ଆସୋତ ପୁତେ ଆସୁତ୍ ରେ ମୁଇଁ ପଣକୁଲ୍ ନାଇଁ ଜାନ୍ଲେଁ,

ଗୋଟିଏ ଗାଁର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଉଚ୍ଚ ଶାଳ ଗଛଟିଏ ଥିଲା । ସେହି ଶାଳ ଗଛ ଡାଳରେ କପୋତ ଗୋଟିଏ ବସା ବାନ୍ଧି ତା'ର ଛୁଆ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଖୁସିରେ ରହୁଥାଏ । ଶାଳ ଗଛ ପାଖରେ ଥିବା ପଡ଼ିଆରେ ଗାଈ ଜଗୁଆଳୀ ପିଲାମାନେ ଆସି ଗାଈ ଚରାନ୍ତି । ସେମିତି ଦିନେ ଗାଈ ଜଗୁଆଳି ପିଲାମାନେ କପୋତ ଗଛ ଡାଳରେ ବସା ବାନ୍ଧି ଥିବାର ଦେଖି ପାରିଲେ । ତାଙ୍କ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ପିଲାମାନେ ଗଛରେ ଚଢ଼ି କପୋତ ବସାରେ ଥିବା କପୋତ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଆଣି ପୋଡ଼ି ଖାଇବାକୁ ବିଚାର କଲେ । ଦୁଇଟା ଟୋକା ଶାଳଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେତେବେଳେ କପୋତଟି ଛୁଆ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ କରିବାକୁ ଦୂରକୁ ଯାଇଥାଏ । କପୋତ ଛୁଆମାନେ ଗାଈ ଜଗୁଆଳୀ ପିଲାମାନେ ଗଛରେ ଚଢ଼ି

ବାଟେ ଛୁମେ ଗୁଡ଼ା ବନାଲେଁ । ତମେ ଆଗେମଲେ ମୁଇଁ ପେଛେ ମୁରମି । ଆର ଛନକେ ପିଲାମେନେ ଗୁଡା ଛୁମ ଛୁମ ହବାକେ ଚିଆଁମେନେ କାନ୍ଦଲେ- ମାଁ ଗୋମାଁ ପିଲାମେନେ ଆମର ଗୁଡ଼ାର ଛୁମ୍ ହଲେନେ । ପଣକୁଲ ବଲ୍‌ଲ - ଆସୋତ୍ ପୁତେ ଆସୁତ୍‌ରେ । ମୁଇଁ ପଣକୁଲ ନାଇଁ ଜାନ୍‌ଲେଁ, ଛୁମେ ଗୁନା ବନାଲେଁ । ତମେ ଆଗେ ମଲେ ମୁଇଁ ପେଛେ ମୁର୍‌ବି । ଆରଛନ କେ ପିଲାଗୁଡ଼ା ଯେତେକ୍ ଯାତେ ଚିଆଁମେନକେ ଧାରତେ ଗେଛକୁ ଭତରାକେରା ଚିଆଁ ମେନେକେ ପଡ଼ାବାର କାଜେ ଡାଲପତର ଠୁଲ କେଲେ ଆରୁ ଜୋଏ ଧରଲେ । ଚିଆଁମେନେ କାନ୍‌ଦଲେ – ମାଁ ଗୋ ମାଁ,

ତାଙ୍କ ପକ୍ଷୀ ବସା ପାଖକୁ ଆସୁଥିବାର ଜାଣି କପୋତ ମାଁକୁ ଡାକିଲେ- ମାଁ ଗୋ ମାଁ, ପିଲାମାନେ ଆମ ଗୁଡ଼ା ପାଖକୁ ଆସିଗଲେଣି । କପୋତଟି ଦୁଃଖରେ କହୁଥାଏ- ଆସନ୍ତୁ ଛୁଆମାନେ, ଆସନ୍ତୁରେ, ତୁମକୁ ଆଗେ ପୋଡି ଖାଇଲେ ମୁଁ ପଛେ ମରିବି । ଜଗୁଆଳ ପିଲାମାନେ ଆହୁରି ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ପକ୍ଷୀ ବସାର ପାଖେଇ ଗଲେଣି । ଛୁଆମାନେ ମାଁ କୁ ଡାକିଲେ ମା ଗୋ ମା ପିଲାମାନେ ଆମକୁ ନେଇ ମାରିବାକୁ ଆସିଗଲେଣି । କପୋତ ମାଁ କହିଲା - ଆସନ୍ତୁ ସେମାନେ ଆସନ୍ତୁରେ ତୁମେ ଆଗେ ମରିଲେ ମୁଁ ତୁମ ପଛରେ ମରିବି । “ମୁଇଁ ପଣକୁଲ ନାଇଁ ଜାଣିଲିଁ, ବାଟେ ଗୁଡ଼ା ବନାଲିଁ” । ଜଗୁଆଳ ପିଲାମାନେ ପକ୍ଷୀ ବସା ପାଖରେ ପହଂଚି କପୋତ ଛୁଆ ମାନଙ୍କୁ ଧରି ଗଛ ଉପରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବା ଆରମ୍ଭ

ପିଲାମେନେ ଆମନେ ଜୁଏଥି ପଡ଼ାଇ ଖାଏବାକେ ଆନଲେନେଁ । ପଣକୁଲ ଫୁନି କାଳତେ ବଲ୍‌ଲ- ଆସତେ ପୁତେ ଆସେତ୍‌ରେ । ତମେ ଆଗେ ମଲେ ମୁଇଁ ପେଛେ ମୁର୍‌ବି । ଖାଏଚରା ପିଲାମାନେ ଜୁଏ କେର୍‌ତେ ଚିଆଁ ମେନେକେ ପଡ଼ାଇ ଖାଏବାର୍ ବେଲ୍‌କେ ଚିଆଁମେନେ ଆରୁ କକାଳଲେ ମାଁ ଗୋ ମାଁ ଆମକେ ପିଲାମେନେ ମାର୍‌ତେ ଖା ବାକେ ବସଲେ ନେଁ । ପଶୁତଲୁ- ମାରୁତ୍ ପୁତେ ମାରୁତ୍ ରେ । ତମେ ଆଗେ ମଲେ ମୁଇଁ ତମର ପେଛେ ମୁରମି । ଛନେକ୍ ପେଛେ ହଲାକେ ପଣକୁଲ ଫୁନି ପିଲାମେନ୍‌କର ଜୁଏ ତି ହିଟି ପଡ଼ତେ ମରତେ ଗଲ ।

କଲେଣି । କପୋତ ଛୁଆମାନେ ବିକଳରେ କାନ୍ଦି ମାଁକୁ ଡାକି କାନ୍ଦିଲେ- ମାଁ ଗୋ ମାଁ ଆମକୁ ପିଲା ନେଉଛନ୍ତି ଗୋ ପୋଡ଼ି ମାରିବେ । କପୋତ ଦୁଃଖରେ ବାହୁନି କାନ୍ଦୁଥାଏ- ଆସନ୍ତୁ ପୁଣଏ ଆସନ୍ତୁରେ – ମୁଇଁ ପଣକୁଲନାଇଁ ବାଣ୍ଲିଁ ବାଟେ ଗୁଡା ବନାଲିଁ । ତମେ ଆଗେ ମଲେ ମୁଇଁ ପଛେ ମରମି । ଏବେ ଜଗୁଆଳ ଟୋକାମାନେ କପୋତ ଛୁଆ ମାନଙ୍କୁ ଆଣି ନିଆଁରେ ପୋଡିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । କପୋତ ଛୁଆମାନେ ବିକଳରେ କାନ୍ଦି ମାକୁ ଡାକିଲେ ମା ଗୋ ମା ଏବେ ଆମେ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ମରିଯିବୁ । କପୋତ ଅତି ଦୁଃଖରେ ରାସ୍ତା ପାଖ ଶାଳ ଗଛରେ ଭୁଲ୍‌ରେ ବସା ବାନ୍ଧିଥିବାର ଅନୁତାପ କଲା ଏବଂ ଜଗୁଆଳ ପିଲାମାନେ ନିଆଁ ଜାଳି ପୋଡ଼ି ଖାଉଥିବାର ସେହି ନିଆଁରେ ଛୁଆ ମାନଙ୍କ ମରିବା ଜାଣି ଝାସ ଦେଇ ମରିଗଲା ।

ଖୋର୍କୋ ବୁଢ଼ା (ହିଂସୁକ ବୁଢ଼ା)

ଗୁଟେକ ଗାଁ ଥି ଗୁଟେକ ଚାଷୀ ରେଲ । ସେ ଚାଷୀର ଆଁଟେ ଉଟେ ଧାନ, ମୁଙ୍ଗ୍, ବିରି, କାନ୍ଦୁଲ ବୁନ୍‌ତେ ବନେ ଚାଷ ଉଘାତେ ରିଏ । ଚାଷୀର ଆଁଟ ଗାଁର ବାଟର୍ ଛୁମେ ରେଲ । ବାଟଘାଟର ଚାଲଲା ଲୋକମେନେ ଚାଷୀର ଚାଷ ଦେଖତେ ଉଷତ୍ ହତେ ଚାଷୀର ସଙ୍ଗେ କଥା ହବକେ ଖୋବ୍ ମନ । ଲୋକମେନେ ସୁନା ଉଷତେ ହତେ ଚାଷୀର ସଂଗେ ମନ୍ କରିତା ହଲେ, ଚାଷୀ ଲୋକମେନ କର କଥା ଶୁନ୍‌ତେ ଶୁନ୍‌ତେ ଖୋର୍କୋ ହତରେ । ଚାଷୀ ଖୋର୍କୋ ହତରେ ସୁନା ଲୋକମେନେ ଉଷତ୍ ଥି କାଥା ହବାକେ ମକ୍ କରେତ୍ । ଦିନେକ୍ ଚାଷୀ ତା'ର ଆଁଟେ ନଙ୍ଗଲ୍ ଜୁତତେ କାନ୍ଦୁଲ ବନ୍‌ତେ ରେଲ । ଇ ସମିୟା କେ ବାଟ ଘାଟର ଚାଲଲା ଲୋକମେନେ ଚାଷୀକେ ପଚାର ଦିଏତ୍- କାଠଁଟା ବୁଲଛାସ ଉଏ ?

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ଚାଷୀ ବିଲ ବାଡ଼ି ଚାଷ କରି ଖୁସିରେ ରହୁଥାଏ । ଛୋଟ ନାତି ପୁଅଟିଏ ତା'ର । ଗାଁକୁ ଲାଗି ରହିଥିବା ରାସ୍ତା ପାଖରେ ଚାଷୀର ଚାଷ ଜମି । ଗାଁ ପାଖରେ ଜମି ଥିବାରୁ ଚାଷ କରି ଜଗି ରଖି ଫସଲ ଅମଳ କରିବାକୁ ତାକୁ ସୁବିଧା ହୁଏ । ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଲୋକମାନେ ଚାଷୀର ଚାଷକୁ ଦେଖି ଖୁସିରେ ତା ସହିତ ଦିପଦ କଥା ହୋଇ ତାଙ୍କ ବାଟରେ ଯାଆନ୍ତି । ଲୋକମାନେ ସିନା ଚାଷୀର ଚାଷରେ ଖୁସି ହୋଇ କଥା ହୁଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଚାଷୀଟି ବାଟୋଇ ମାନଙ୍କ କଥାରେ ପଦେ ରୁ ଦି ପଦ କଥା ହେଲେ ବିରକ୍ତ ହୁଏ । ଚାଷୀ ଭାବେ ମୋ ଚାଷ କାମବେଳେ ଏଇ ଲୋକ ଗୁଡାକ ମୋତେ ଚାଷ କାମରେ ବାଧା ଦେଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଚାଷୀ ବୁଝି ପାରେନା ଯେ ଲୋକ ଗୁଡାକ ତା'ର ଚାଷ କାମରେ ଖୁସି ହୋଇ ତା' ସହିତ ଦିପଦ କଥା ହୋଇ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ।

ଚାଷୀ ବଲେ – କାନ୍ଦୁଲ ଜୁଯେକ ବନଛେ ଭାଏ । ଇନ୍ତି ଇନ୍ତି କେତେ ଯେତେ ଲୋକମେନେ ଯାତେ ରେବେ ସାବୁ ଲୋକ ପଚରା କରେତ୍– କାଠଁଟା ଏଇଅର୍ ବୁନ୍ଛାସ୍ ହୋ ଭାଏ । ଚାଷୀ ଶୁନ୍ତେ ଶୁନ୍ତେ ଖୋର୍କୋ ହତେ ବଲ୍ତେ ଦିଏ । ଆରୁ ବୋଲେ ତୁମର ଆଁଖି ଫୁଟଲା ଛେ କେଁ ? ମୁଇଁ କାଏଁଟା ବଲଛେଁ ଯେ ନା ଦେଖିବାର କାଏଁ । ଇନ୍ତି ଇନ୍ତି କେତେ ଯେତେ ଲୋକ ଯାତେଲ ସବ୍ଲୋକ ପଚଫର କରେତ୍ – ଇସ୍ତୁର ସାଲେକାଁଟା ବନଛାସ ଭାଏ ? ଚାଷୀ ଆର ଜୋରସେ ଖୋର୍କୋ ହତେ ବଲେ – ମୁଇଁ କାଁଟା ବୁନଛେ ମୁଇଁ ଜାଣଲା ଛେଁ । ତମର କାଏଁଟା ଜାଛେ ? ମନେ ମରକାମକେ ନା ଅଟକା ହା ?

ଦିନେ ଏମିତି ଚାଷୀ ତା ଜମିରେ କାନ୍ଦୁଲ ବୁଣିବା କାମ କରୁଥାଏ । ଯିଏ ସେହି ଜମି ପାଖ ଦେଇ ଯାଏ, ଚାଷୀକୁ ପଚାରେ ଭାଇ ଏଥର କ'ଣ ବୁଣୁଛ ଜମିରେ ? ଚାଷୀ ଉତର ଦିଏ- ଭାଇ ଏଥର କାନ୍ଦୁଲ ବିହନ ବୁଣୁଛି । ଆଉ ଯେତେ ବାଟୋଇ ଯାଉଥିଲେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପଚାରି ଦିଅନ୍ତି- ଭାଇ ଏ ବର୍ଷ ଜମିରେ କ'ଣ ବୁଣୁଛ ? ଚାଷୀ ପୁଣି କହେ- ଭାଇ କାନ୍ଦୁଲ । ଏମିତି ସେଇ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଦେଇ ଚାଷୀ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରୁଥାଏ । ପୁଣି ଜଣେ ଜଣେ ଚାଷୀକୁ କ'ଣ ବୁଣୁଛ ବୋଲି ପଚାରନ୍ତି- ଚାଷୀ ଉତ୍ତର ଦିଏ, ଦେଖି ପାରୁନ ମୁଁ କ'ଣ ବୁଣୁଛି ? ମୋତେ ବିରକ୍ତ କରନା । ମୁଁ କ'ଣ ବୁଣୁଛି ମୁଁ ଜାଣେ । ତୁମର ସେଥିରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳେଇବାର କ'ଣ ଅଛି ?

ସେ ସିନ୍ ବଲ୍‌ବାକେ ଶିବ ଭଗବାନ ସେ ବାଟ ଦେତେ ଯାତେରେଲେ ଚାଷୀ କ୍ଷେତେ ବୁନ୍‌ବାର ଦେଖ୍‌ତେ ପଚାର କେଲେ – କାଏଁଟା ବନଛାସ୍ ହୋ ଭାଏ ? ଚାଷୀ ତୋ ଖୋବ୍ ଖୋର୍କୋ ହତେରେଲନେ । ଗୁଟେ ଜଟିଆ ବୁଢ଼ାର ପଚାର ଶୁନ୍‌ତେ ବଲ୍‌ଲ – ତାର ବୁଆର ହାଡ ବୁନଛେ । ନ ଦେଖବାର ? ଜଟିଆ ବୁଢ଼ା ଶିବ ଭଗବାନ ବଲଲେ- ତଥାସ୍ତୁ । କେତେ ମାସ ଗଲା । ମର୍ଗଶିର ମାସ ଆସ୍ଲା । ଚାଷୀ ତା'ର କ୍ଷେତକେ ଯାତେ ଦେଖଲ ଯେ କାନ୍ଦୁଲ ଗେଛେ ହାଡ଼୍ ମେନେ ଫଲ୍‌ଲାଛେ । ଚାଷୀ ବୁଢ଼ା ମୁଡ଼େ ହାତେ ଦେତେ ଆଁଟେ ବସ୍‌ତେରେ । ମନେ ମନେ ଗୁନାନ୍ କେରତେ ରେ – ମୁଇଁ ତୋ କାନ୍ଦୁଲ ବୁନତେରିଲିଁ । ଇଁ ହାଡ଼୍ ମେନେ କେନ୍ଦ୍‌ ଆ କେତେ ଫଲ୍‌ଲ ? ବାଟ ଚାଲ୍‌ଲା ଲୋକ ମେନେ ଆର୍ ପଚାର କେରତ୍ ।

ଯୋଗକୁ ସେହି ବାଟରେ ଶିବ ଭଗବାନ ଗୋଟିଏ ଜଟିଆ ବୁଢ଼ା ବେଶରେ ଯାଉଥିଲେ । ଜଟିଆ ବୁଢ଼ାଟି ପଚାରୁ ପଚାରୁ ଚାଷୀକୁ କ'ଣ ଜମିରେ ବୁଣୁଛୁ ବୋଲି ପଚାରି ଦେଲେ । ଚାଷୀଟିର ମୁଣ୍ଡ ତ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଦେଇ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଜଟିଆ ବୁଢ଼ା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତରରେ ଚାଷୀ ବିରକ୍ତରେ ରାଗିଯାଇ କହିଲା- ଏ ବୁଢ଼ା ଦେଖି ପାରୁନୁ ମୁଁ କ'ଣ ବୁଣୁଛି ? ତୋ ବାପାର ହାଡ଼ ବୁଣୁଛି । ଜଟିଆ ବୁଢ଼ା କିଛି ନ କହି ତଥାସ୍ତୁ ବୋଲି ଚାଲିଗଲେ । ଚାଷ କାମ ସରିଗଲା । ଅମଳ ସମୟ ଆସିଗଲା । ଚାଷୀ ଜମିରୁ ଦେଖେ ତ କାନ୍ଦୁଲ ବଦଳରେ ଗଛରେ ଟୁକୁରା ଟୁକୁରା ହାଡ ଫଳିଛି । ଚାଷୀର ହୋସ୍ ଉଡିଗଲା । ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ଜମିରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ବାଟୋଇ ମାନେ କାନ୍ଦୁଲ ଚାଷ ତ ଭଲ ହୋଇଛି ଯେ କାହିଁକି ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ କାନ୍ଦୁଛି ବୋଲି ସାହାସ କରି ପଚାରିଲେ ଚାଷୀକୁ ।

ଭାଇ କାଏଁ କାଯେ ଶୁନାନ୍ କେରଛାସ୍ ? କାନ୍ଦୁଲ ତୋ ବନେ ପଲଲାଛେ । ଲୋକ ମେନ୍‌କେ କାନ୍ଦୁଲ୍‌ଗେଛେ କାନ୍ଦୁଲ୍ ଫଲ୍‌ବାର ଦିଶତେରେ, ହଲେ ବୁଢ଼ାକେ ସେ କାନ୍ଦୁଲ ହାଡ଼୍ ହାଡ଼୍ ଫଲ୍‌ଲା ବାଗିର୍ ଦିଶତେରେ । ଚାଷୀ ବୁଢ଼ା ଗୁନାନ୍ କେରତେ କେରତେ ସୋର କେଲ ଯେ - ସେ ଗୁଟେ ଜଟିଆ ବୁଢ଼ାର ପଚାର୍ କେ ଖୋର୍କୋ ହତେ ହାଡ଼୍ ବୁନଛେ ବଲ୍‌ତେ କତେରେଲ । ଏଛେନ୍ ବୁଢ଼ା ପଛତାଲ ଆରୁ ସେ ଜଟିଆ ବୁଢ଼ାକେ ସୋର କେର୍‌ତେ ମାଫ୍ ମାଙ୍ଗଲ । ଛେନ ବୁଢ଼ାର ଆଁଖକେ କାନ୍ଦୁଲ ମେନେ ଦିଶଲ ଆରୁ ବୁଢ଼ା ଶରଧା ହତେ ହାଁସଲ । ବୁଢ଼ାର ନାତି ଆସଲ ଧାରୁ ବୁଢ଼ାକେ କହଲ - ଦାଦା; ତମେ ତା'କେ ଫୁନି ଖୋର୍କୋ ନ ହବାସ୍ । ବନେକେତେ ଲୋକ ମେନକେ କାଥା ହବାସ ।

ଚାଷୀକୁ ଫଳ ଗୁଡାକ ହାଡ଼ ପରି ଦିଶୁଥାଏ କିନ୍ତୁ ବାଟୋଇ ମାନଙ୍କ ଆଖିକୁ ସେହି ଫଳ କାନ୍ଦୁଲ ପରି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ଶେଷରେ ପଚାରୁ ପଚାରୁ ସେହି ଜଟିଆ ବୁଢ଼ାର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତର ବୁଢ଼ା ହାଡ଼ ବୋଲି କହି ଥିବାର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଢ଼ା ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉତର ଦେଇ ଥିବାରୁ ବହୁତ ଦୁଃଖ କଲା । ମନେ ମନେ ଜଟିଆ ବୁଢ଼ାକୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଥିବାରୁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । କ'ଣ ହେଲା କେଜାଣି ଏବେ ବୁଢ଼ାର ଆଖିକୁ ହାଡ଼ ବଦଳରେ କାନ୍ଦୁଲ ଫଳ ଫଳିଥିବାର ସ୍ୱଷ୍ଟ ଦେଖାଗଲା । ବୁଢ଼ା ଖୁସିରେ ଆଖି ଛଳ ଛଳ କରି ଶପଥ କରି କହିଲା- ଏ ଜଟିଆ ବାବୁ ମୁଁ ଆଜିଠାରୁ କାହା କଥାରେ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିବି ନାହିଁ । ମୋତେ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦେଲ । ଭଲ ବାଟ ଦେଖାଇଲ । ଚାଷୀର ନାତି ପିଲାଟି ବୁଢ଼ାର ଆଖିରୁ ତା ପିନ୍ଧା କନାରେ ଲୁହ ପୋଛି କହିଲା ଅଜା ! କେବେ କାହା ଉପରେ ଗରଗର ହେବ ନାହିଁ । ଭଲଭାବେ ଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥାହେବ ।

ମଗରର ଘୁଲିଜାମ୍ ଖିଆ (କୁମ୍ଭୀରର ଜାମୁକୋଳି ଖିଆ)

ଗୁଟେକ୍ ଗାଁର୍ ଛୁମେ ଛୁମେ ହତେ ନୁନ୍ଦୀ ଗୁଟେକ ଧାର୍ ଲମ୍‌ତେ ଯା ତେଲ । ସେ ନୁନ୍ଦୀର ଖଣ ଥି ଗୁଟେନ ଘୁଲିଜାମ ଗେଛ ଫଲ୍ ଭରତି ହତେ ରେଲ । ଛୁମର ପତ୍ର ଖମନ୍ ଭିତରେ ମାଙ୍କଡ ଗୁଟେକ ରେଲ । ସେ ମାଙ୍କଡ଼ ପିଲା ସାବଦିନ୍ ଥାକେରା ଘୁଲିଜାମ୍ ପାଚଲା ପାଚଲା ଟା ଖାତରେ ଆରୁ କଚା ଫଲ ମେନ୍‌କେ ନୁନ୍ଦୀର ପାନି ଗଛକୁ ଭରଲେ ଫିଙ୍କ୍‌ତେ ଦେ ତେଲ । ସେ ନୁନ୍ଦୀର ପାନିର ଥି ଗୁଟେକ୍ ମଗର ରହତେଲ ଆରୁ ସେ ସାବୁଦିନ ଆସ୍ତେ କାଚା କାଚା ଘୁଲିଜାମ କାତରେ । ଇନ୍ତି ଇନ୍ତି କେତେ ମାକଡ଼ ଆରୁ ମଗର ଜନାଜୁନି ହଲେ ଆରୁ ମିତ କସ୍‌ଲେ । ଦିନେକର୍ ମଗର୍ ମାକଡ଼୍‌କେ ପାଚଲା ଘୁଲିଜାମ୍ ଖାବାକେ ମାଙ୍ଗଲ । ହେଲେ ମାକଡ଼ ତା'ର ମିତର ମନକେ ନା ଜାନଲ ଆରୁ ପାଚଲା

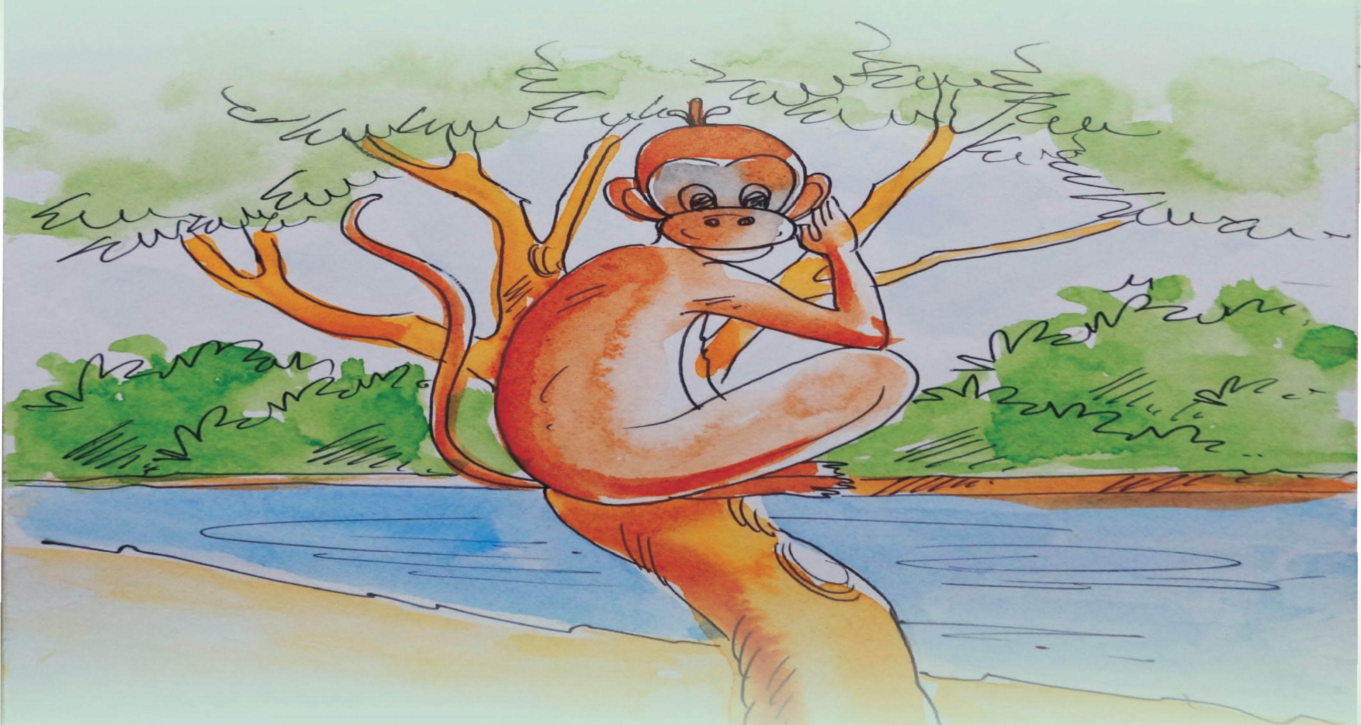

ଗୋଟିଏ ଗାଁ ପାଖ ଦେଇ ନଦୀଟିଏ ବୋହି ଯାଇଥାଏ । ନଦୀ କୂଳରେ ଜାମୁକୋଳି ଗଛ । ଜାମୁ କୋଳି ଗଛରେ ଭର୍ତି ହୋଇ ଜାମୁକୋଳି ଫଳ ଫଳିଥାଏ । ନଦୀ ପାଖ ପତ୍ର ଜଙ୍ଗଲରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ବସା କରି ରହିଥାଏ । ପ୍ରାୟ ସବୁଦିନ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଜାମୁ ଗଛରେ ଚଢ଼ି ପାଚିଲା ଜାମୁ କୋଳି ଖାଏ ଏବଂ କଞ୍ଚା ଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଏ । ସେହି ନଦୀ ପାଣିରେ କୁମ୍ଭୀରଟିଏ ରହୁଥାଏ । କୁମ୍ଭୀରଟି ଦିନେ ଦିନେ ଆସି କଂଚା ଜାମୁକୋଳି ଖାଏ । ଏମିତି ମାଙ୍କଡ଼ ସଦାବେଳେ ପାଚିଲା ଖାଏ ଏବଂ କଂଚା ଫଳ କୁମ୍ଭୀରକୁ ଦିଏ । ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ ଭିତରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଓ କୁମ୍ଭୀର ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ ହୋଇଗଲା । ତେଣୁ କୁମ୍ଭୀର ଭାବିଲା ଯା ହେଉ ତାକୁ ଏବେ ତା'ର ମାଙ୍କଡ଼ ବନ୍ଧୁ ନିଶ୍ଚୟ ପାଚିଲା ଫଳ ଖାଇବାକୁ ଦେବ । କିନ୍ତୁ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଭାରି ସ୍ୱାର୍ଥପର ଥିଲା । କୁମ୍ଭୀର ବନ୍ଧୁ ଯେତେ ନେହୁରା ହୋଇ ପାଚିଲା

ଘୁଲିଜାମ ମୁଇଁ ଖାମି । ମୁଇଁ କାହାକେ ଫୁନି ନା ଦିଏଁ କଲା । ମଗର ଜଲ୍ ପର୍‌ତେ ରେଲ ଆରୁ ମାକଡ଼୍ କେ ମନେ ମନେ ରିଷାଲ । ହଲେ ମାକଡ଼୍ ତା'ର ମଗର ମିତକେ କହଲ- ଦେଖ ମିତ । ମୁଇଁ କେନ୍ତା କେତେ ଗେଛକେ ଚାଘ୍‌ତେ ଘୁଲିଜାମ୍ ତୁଲଛେଁ । ଆରୁ ମୁଇଁ ବନେ ବନେ ଟା ନା ଖା' କର୍ ତମ୍‌କେ କେନ୍ତା କେତେ ଘୁଲିଜାମ ଦିମି । ମିତ ! ତମେ ପାଚଲା ଘୁଲିଜାମ ଖା ବାକେ ହଲେ ଗେଉ ଉପରକେ ଚେଘ୍‌ତେ ଆସା । ମଗର ଆରୁ କାଠଁ କେତ ତୁମ୍ମ ପରତେ ରିଏ ଆରୁ ମନେ ମନେ ମାକଡ଼୍ କେ ରିଷାଲ । ଦିନେକ୍ କର କାଥା ମାକଡ଼୍ ପିଲା ଇଖାନି ନୁ ସେ ଖାନି ଲହଁପ୍‌ତେ ଗେଡ଼୍ ଛିଙ୍ଗଲ୍‌ତେ ଗଲ ନ୍ନୀର ପାନିଥି ହିଟୀ ପଡ଼୍‌ଲ । ମଗର୍ ତୋ ଜଲ୍ ପର୍‌ତେ ଟାକ୍‌ଲେ ରେଲ –

ଫଳ ମାଗିଲେ ମଧ୍ୟ ମାଙ୍କଡ଼ କେବେ ଦିଏନି । ବଂର ସେ କୁମ୍ଭୀରକୁ ଚିଡେଇଲା ପରି କହେ– ଦେଖ ବନ୍ଧୁ ମୁଁ କେତେ କଷ୍ଟରେ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଏ ଡାଳରୁ ସେ ଡାଳ ହୋଇ ପାଚିଲା ଫଳ ତୋଳୁଛି ମୁଁ ପାଚିଲା ନ ଖାଇ ତୁମକୁ କେମିତି ଦେଇ ପାରିବି । ଯଦି ତୁମର ପାଚିଲା ଫଳ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ତା' ହେଲେ ତୁମେ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଆସୁନ ! କୁମ୍ଭୀର ବା କେମିତି ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ପାରିବ ? ତେଣୁ ଚୁପ୍ ରହେ ସିନା ମନେ ମନେ ତା'ର ମାଙ୍କଡ଼ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତି ରାଗିବାକୁ ବସିଲା । ସୁବିଧା ପାଇଲେ ମାଙ୍କଡ଼ ବନ୍ଧୁକୁ ପାନେ ଦେବାକୁ ସୁବିଧା କରି ସୁଯୋଗ ଉଣ୍ଡୁଥାଏ । ମାଙ୍କଡ଼ର ଦୁର୍ଯୋଗକୁ ମାଙ୍କଡ଼ ଏ ଡାଳରୁ ସେ ଡାଳ ଡ଼େଇଁ ଡ଼େଇଁ ପାଚିଲା ଫଳ ତୋଳୁ ତୋଳୁ ଗୋଡ଼ ତା'ର ଡ଼ାଳରୁ ଖସିଗଲା ଓ ମାଙ୍କଡ଼ଟି କୋଳି ଗଛ ମୂଳ ନଦୀ କୂଳରେ ପଡିଗଲା । କୁମ୍ଭୀର ତ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥାଏ । ଏବେ ଖପ୍‌କିନା ମାଙ୍କଡ଼ର ଗୋଟିଏ ଗୋଡକୁ ଧରି ପକାଇଲା

ଯେନ୍ତା ମାକଡ଼ ପିଲା ଯାନିଥି ପଡ଼ଲ ମଗର୍ ମାକଡ଼୍‌ର ଗେଡ଼ କେ ଧେର୍‌ଲ ଆରୁ ମାକଡ଼୍‌କେ ଖାମି ବଲତେ କଅଲ । ମାକଡ଼ ବୁଦ୍ଧିକେଲ ଆରୁ ବଲ୍‌ଲ:- ହାଁ ମିତ ! ତମେ ମକେ ଖାବାର କେ ମର୍ ଗେଡ଼ ସୁନା ଧାରିରେଲ ଖା ତେତ । ତମେ ତୋ ଘୁଲିଯାମର ଚେର୍‌କେ ଧେରଲ୍‌ା ଛାସ୍ । ମଗର ଗେଡ଼ ଧେରବାର ବାହଣଗଲେ ବଲ୍‌ତେ ମାକଡ଼୍ ଗେଡ଼ ଛାଡ଼ଦେଲ ଆରୁ ଘୁଲିଜାମ୍ ଚେର୍‌କେ ଧେରଲ୍ । ମାକଡ଼ ପାନିର ଭିତରେ ପୁଡ଼ଦୁଙ୍ଗ୍ କେତେ ଭଟାକେ ଡେଗାଲ ଆରୁ ଖମନ୍‌କେ ଉଚକୁଣତେ ଉଚକୁଣତେ ଭାଗତେ ଗଲ । ତା'ର ଆର୍ ଦିନେ ମାକଡ଼ ଘୁଜିଲାମ୍ ଗେଛ ତଲବେ ଆସ୍ତେ ମଗରକେ ବଏଲ ଏ ମଗର ତୁଇ ମର ମିତ ନା ହାବିସ୍ । ଏବେ ଘୁଜିଲାମ୍ ଖାନେ । ମଗର ଆରୁ କାଁ କେତେ ମୁହଁ ଶୁଖାତେ ପାନି ଭିତର୍ କେ ଗଲ ।

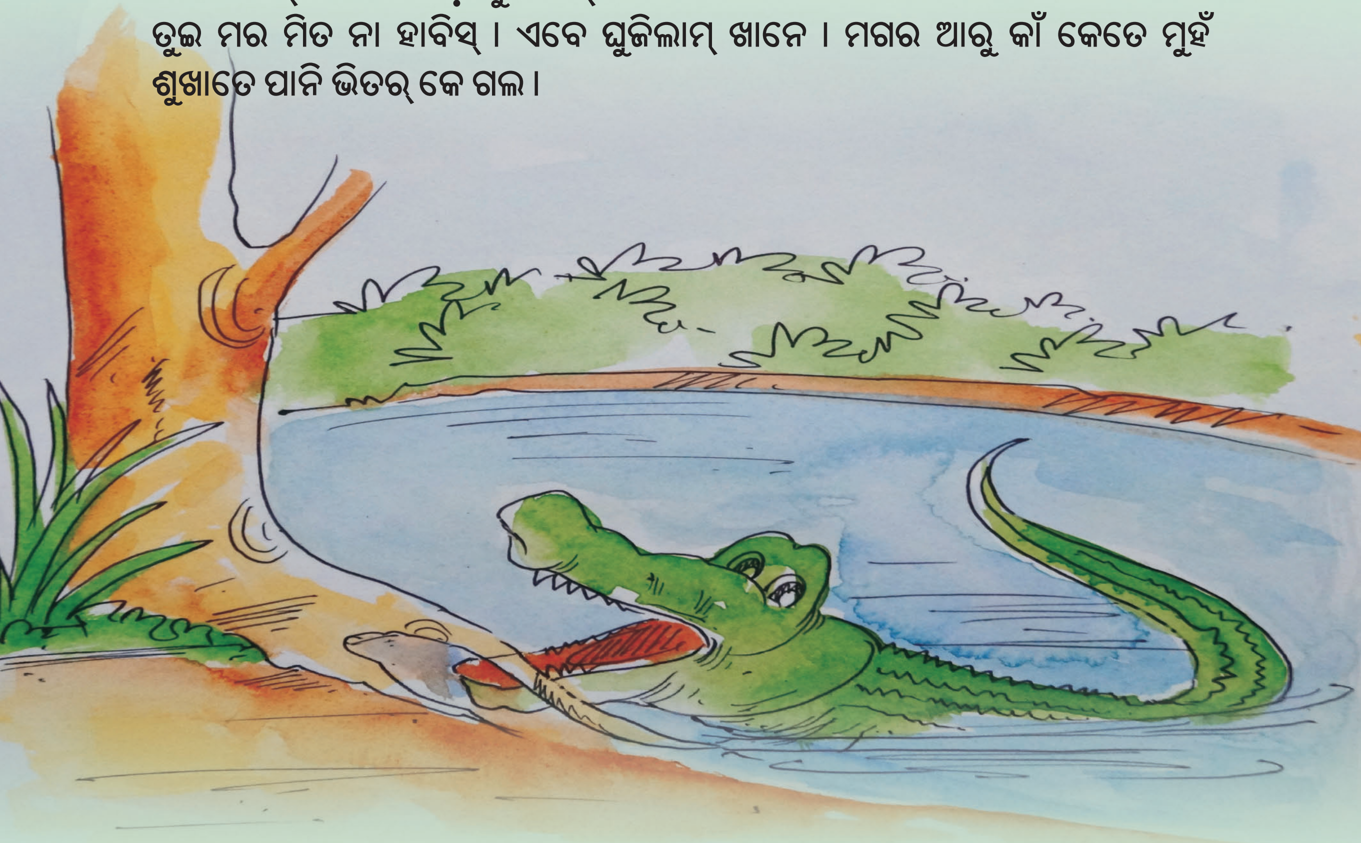

ଏବଂ ପାଣି ଭିତରକୁ ଭିଡ଼ିଲା । କୁମ୍ଭୀର ମାଙ୍କଡ଼ ବନ୍ଧୁକୁ ରାଗରେ କହିଲା- ବନ୍ଧୁ ତୁ ସିନା ମୋତେ ପାଚିଲା ଫଳ ଦେଲୁ ନାହିଁ । ଏବେ ମୁଁ ତୋତେ ଖାଇ ପାଚିଲା ଫଳ ଖାଇବାର ମଜା ନେବି । ମାଙ୍କଡ଼ଟି ବୁଦ୍ଧିଆ, ତେଣୁ ଉପାୟଟିଏ ପାଂଚି କୁମ୍ଭୀର ବନ୍ଧୁକୁ କହିଲା- ବନ୍ଧୁ ତୁମେ ମୋ ଗୋଡ଼କୁ ଧରି ପାରିଥିଲେ ସିନା ମୋତେ ନେଇ ଖାଇଥାନ୍ତୁ, ତୁମେ ତ ଜାମୁ ଗଛର ଚେରକୁ ଧରିଛ । ମୋ ଗୋଡ଼କୁ ବୋଇଲେ ଜାମୁ ଚେରକୁ ଧରିଲୁ । ଖା, ଖା, ଏବେ ମୋତେ ଖା । କୁମ୍ଭୀର ଭୁଲ୍‌ରେ ଜାମୁ ଗଛର ଚେରକୁ ଧରିଛି ଭାବି ମାଙ୍କଡ଼ର ଗୋଡ଼କୁ ଛାଡ଼ି ଜାମୁ ଗଛର ଚେରକୁ ମାଙ୍କଡ଼ର ଗୋଡ଼ ଭାବି ଧରିଲା । ଏବେ କୁମ୍ଭୀରର କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଡିଆଁ ମାରି ନଦୀ କୂଳରେ ପହଂଚିଗଲା । ନଦୀ କୂଳରେ ପହଁଂଚି ମାଙ୍କଡ଼ ଚଢ଼େଇ କହିଲା;- ଧୋକାବାଜ୍ ବନ୍ଧୁ; ଏବେ ଖା । ଆଉ କେବେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କଥା ହେବୁ ନାହିଁ । କୁମ୍ଭୀରଟି ନିଜ ଧୋକାବାଜ୍ ପଣ ସକାଶେ ଦୁଃଖ କଲା ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ପରି ବନ୍ଧୁଟିଏ ହରାଇ ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ପାଣି ଭିତରକୁ ପଳାଇ ଗଲା ।

ମଗର ଆରୁ କାଠବିକୁ (କୁମ୍ଭୀର ଓ କାଠ ବିକାଳି)

ଗୁଟେକ୍ ଦେଶର ରଜା ତା'ର ବଡ଼ ପୋ କେ ବିହାକେତେଲ । ରଜାଘେରର୍ ବିହା ଛ' ସାତ ଦିନ ହେଲ ଭୁଜିଭାତ ଚାଲ୍ତେ ରିଏ । ସାମୁଦିନର ଭୁଜିଭାତର ଖାଲି ଚୁଖନୀ ମେନ୍କେ ରଜାର ହଲଇଆ ମେନେ ଛୁମର ନୁନ୍ଦୀ ଖଣଥି ଫିନ୍ତେ ଦେତେ ରିଏସ୍ । ସେ ନୁନ୍ଦୀର ପାନିଧି ଗୁଟେକ୍ ମଗର ରହତେଲ । ସେ ମଗର୍ ସବ୍ଦିନ୍ ନୁନ୍ଦୀର ପାନିକୁ ଭାଟାକେ ବାହାର ହତେ ଆଁଠି ଖଲି ଚୁଁଖନୀ ଚାଟତେ ଖାତେ ଖଲି ଚୁଖନୀ ତଲେ ତାପି ହତେ ରହତେଲ । ଗାଁର କୁକୁର, କୁଲ୍ହିଆ ଖଲି ଚୁଖନୀ ଚାଟ୍ ବାନେ ଆସ୍ତେ ତୋ କଲି ଚୁଖନୀ ଖିରଖିରା ହତେ ଦେଖେ ଭୋକେ ପାଲାତେ ଯାତେଲେ ।

ଗୋଟିଏ ଦେଶର ରାଜା ଯୁବରାଜଙ୍କୁ ବାହା କଲେ । ରାଜା ବାହାଘର ଧୁମ୍‌ଧାମ୍‌ରେ ଛ' ସାତ ଦିନ ଲାଗି ଭୋଜି ଭାତର ଆସର ଚାଲିଥାଏ । ରାଜାଘର ପାଖରେ ନଦୀଟିଏ । ଭୋଜି ଖାଇ ସାରିଲା ପରେ ରାଜାଘର ଚାକର ମାନେ ଅଇଁଠା ଖଲିପତ୍ର ନଦୀ ପାଖରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଆସନ୍ତି । ଏମିତି ଛ' ସାତ ଦିନର ଅଇଁଠା ପତ୍ର ଗଦା ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ନଦୀ ପାଣିରେ ରହୁଥିବା କୁମ୍ଭୀରଟିଏ ରାତିରେ ପାଣିରୁ ବାହାରି ଆସି ଖଲିପତ୍ରର ଅଇଁଠା ସବୁ ଖାଇଦିଏ ଏବଂ ଖଲିପତ୍ର ତଳେ ଦିନଯାକ ଲୁଚି ରହିଥାଏ । ସକାଳୁ କୁକୁର ବିଲୁଆ ଆସି ଦେଖନ୍ତି ତ ଅଇଁଠା ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସଫା ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସେମାନେ ଅଇଁଠା ପତ୍ରରୁ କାଣିଚାଏ ମଧ୍ୟ ନ ପାଇ ଭୋକରେ ପଳାଇଯାନ୍ତି ।

ଦିନେକ୍ କୁକୁର ଆରୁ କଲ୍‌ହିଆ ଆଁଠା ଖଲି ଚୁଖନୀ ଚାଟବାକେ ଆସ୍ତେ ତୋ ଖଲି ଚୁଖନୀ ଖି୍ରଖି୍ରା ଆରୁ ତା’ର ତଲେ ମଗର ଗୁଯେକ ଖଅଲାଛେ । କୁକୁର ଆରୁ କୁଲ୍‌ହିଆ ମଗର୍‌କେ ରିଷାଲେ ଆରୁ ଜୋଏଁ ଖଣେକ୍ ଆନତେ ଖଲି ଚୁଖନୀ ଉପରେ ଧାରେଇ ଦେଲେ । ଖଲି ଚୁଖନୀ ଜୁଏଥି୍ ମଗର ଫୁନି ଆଧା ପଡ଼ପଡ଼ା ହଲ ଆରୁ ଛଟପଟ ହତେରେ । ଇ ସମିୟା ଥି୍ ଗୁଟେକ୍ କାଠିବକୁ ହରିଆ ସେ ବାଟେ ଖମନ୍ କେ କାଠ ଥାନ୍‌ବାକେ ଯା ତରେ । ମଗରୁ କାଠିବକୁ ହରିଆ କେ ଜୁଆର କେତେ ବଲ୍‌ଲ :- ଏ ଭାଏ ମୁଇଁ ଜୋଏ ଥି୍ ପୁଡ଼୍‌କେ ଗୁଲିଁ । ମନେ ଛନେକ୍ ହେ ନୁଙ୍କାର୍ ପାନିକେ କେତେ ଦେଲାମ୍ କେଁ ।

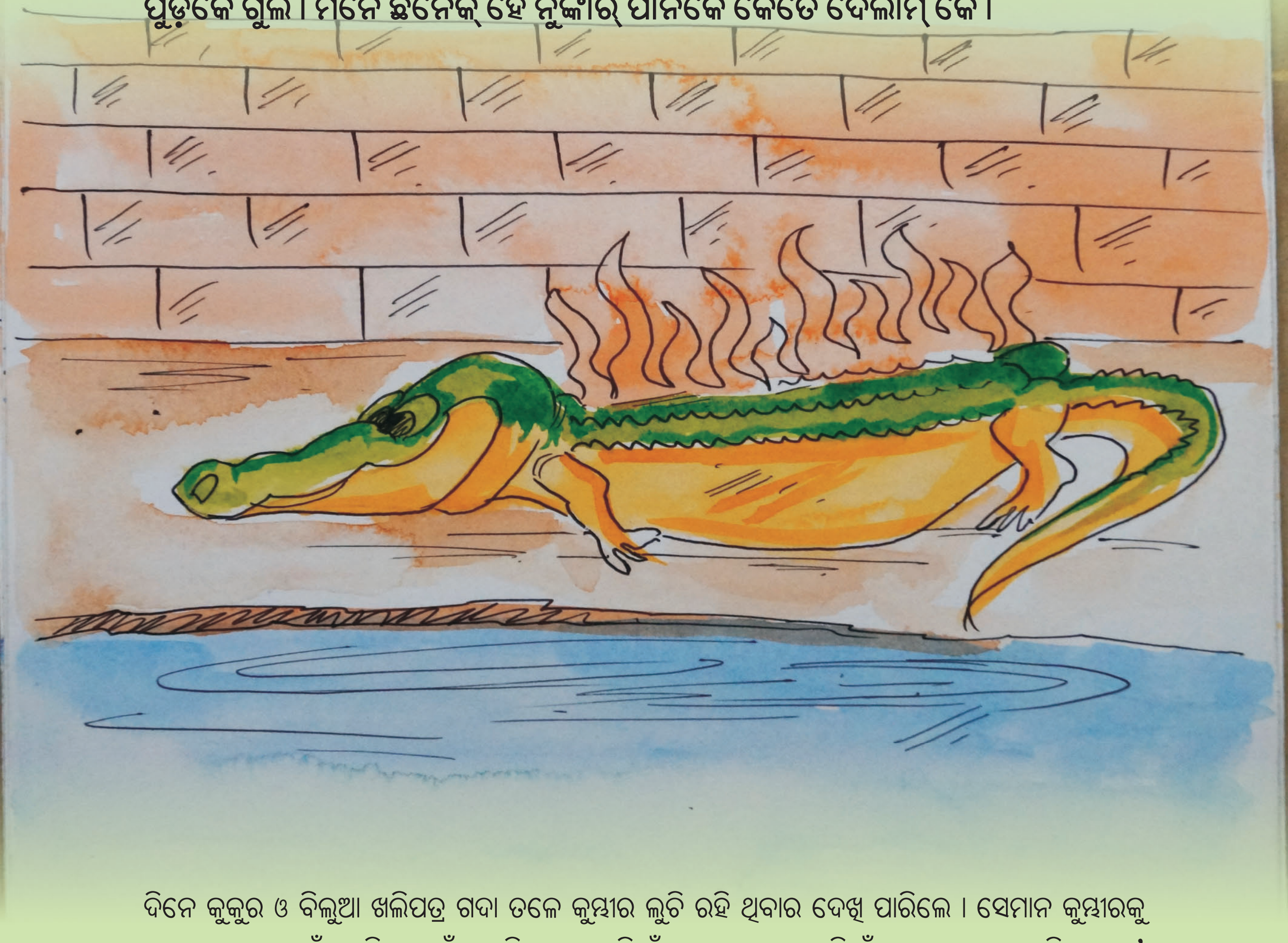

ଦିନେ କୁକୁର ଓ ବିଲୁଆ ଖଲିପତ୍ର ଗଦା ତଳେ କୁମ୍ଭୀର ଲୁଚି ରହି ଥିବାର ଦେଖି ପାରିଲେ । ସେମାନ କୁମ୍ଭୀରକୁ ପାନେ ଦେବା ପାଇଁ ଶୁଖିଥିବା ଅଇଁଠା ଖଲି ଗଦାରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ନିଆଁ ହୁତୁହୁତୁ ହୋଇ ଜଳିଲା । ତା’ ସାଙ୍ଗରେ କୁମ୍ଭୀର ମଧ୍ୟ ଅଧା ପୋଡିଗଲା । କୁମ୍ଭୀରଟି ଦରପୋଡ଼ା ହୋଇ ସେଇଠି କଷ୍ଟରେ ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ । ସେତେବେଳେ ସେଇ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଜଣେ କାଠୁରିଆ ବଣକୁ ଯାଉଥାଏ । କୁମ୍ଭୀରଟି କାଠୁରିଆକୁ ଦେଖି କାକୁତି ହେଇ କହିଲା – ଏ କାଠୁରିଆ ଭାଇ ମୁଁ ଦରପୋଡ଼ା ହୋଇ ବହୁତ କଷ୍ଟ ପାଉଛି ଦୟାକରି ମୋତେ ବୋହି ନେଇ ନଦୀ ପାଣି ଭିତରେ ଛାଡି ଦିଅନ୍ତ କି ?

କାଠବିକ୍ରୁ ହରିଆ ମଗରର ଛଟପଟ ହତେ ଦେଖଲ ଆରୁ ଆହା କେତେ ମଗର କେ ଖନ୍ଦେ ବହତେ ନୁନ୍ଦୀର ପାନିକେ ନେଲ । ନୁନ୍ଦୀର ପାନିର ଛୁମକେ ପହଁଚ ତେ ହରିଆ ମଗର୍ କେ ପାନିକେ ଭାଗନେ ବଲ୍‌ତେ କହଲ । ମଗର କାଠବିକ୍ରୁ ହରିଆ କେ ଛାତେକ୍ ପାନିକେ କେତେ ଛାଡ଼ତେ ଦେବାକେ ଜୁଆର କେଲ । କାଠବିକ୍ରୁ ହରିଆ ମଗରକେ ଛାତେକ୍ ପାନିକେ କେତେ ପାନି ଥି ଉତର୍‌ବା କେ କହଲ । ମଗର ପାନି ଭିତର୍‌କେ ଆତେ କାଠବିକ୍ରୁ ହରିଆ କେ ଖାମି ବଲ୍‌ତେ କହଲ । କାଠବିକ୍ରୁ କହରିଆ ମୁକୁଡ଼ତୁମ୍ ହତେ ଗଲ କତା ସୁନ୍‌ତେ । କାଠ ହରିଆ ବୁଦ୍ଧିକେଲ ଆରୁ ଦଏଲ- ହଁ ଭାଏ ମନେ ଖା ବାସ୍ ଯେ,

କାଠୁରିଆ ବୁଢ଼ାଟି କୁମ୍ଭୀରର କଷ୍ଟ ବୁଝିପାରି କୁମ୍ଭୀରକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହି ନଦୀ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲା । ନଦୀ ପାଖରେ ପଂହଚି କାଠୁରିଆଟି କୁମ୍ଭୀରକୁ ନଦୀ ପାଣିକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ କହିଲା । କୁମ୍ଭୀରଟି ତା'ର ପାଦଗୁଡ଼ିକ ନିଆଁରେ ପୋଡି ଯାଇଥିବାରୁ ବୁଢ଼ାକୁ ଛାତିଏ ପାଣିକୁ ବୋହି ନେଇ ଛାଡି ଦେବା ପାଇଁ ପୁଣି ନେହୁରା ହେଲା । କୁମ୍ଭୀରକୁ କାଠୁରିଆ ପୁଣି କାନ୍ଧରେ ବୋହି ଛାତିଏ ପାଣିକୁ ଯାଇ କୁମ୍ଭୀରକୁ ପାଣିକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ କହିଲା । ଏଥର ଦୁଷ୍ଟ କୁମ୍ଭୀରଟି ପାଣି ପାଇଲା ପରେ ବଳ ଆସିଗଲା । କୁମ୍ଭୀରଟି କାଠୁରିଆର କାନ୍ଧରୁ ନ ଓହ୍ଲାଇ କାଠୁରିଆକୁ କହିଲା – ଏଥର ମୋତେ ଭୋକ ହେଉଛି ତୋତେ ଖାଇବି । କାଠୁରିଆଟି ବିଚରା କୁମ୍ଭୀରଟିର ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଓ ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି ଜାଣି ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲା । କାଠୁରିଆ ବୁଦ୍ଧି ପାଞ୍ଚି କୁମ୍ଭୀରକୁ କହିଲା – କୁମ୍ଭୀର ଭାଇ ତୁମେ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ମୋର କାମ ଛାଡ଼ି

ଚାଲା ପାନିର୍ ନୁ ଭାଟା ୟୁଁ ଆରୁ ମୁଇଁ ମର ଟଙ୍ଗିଆ, ଭାଙ୍ଗ, ଧୁତି କଣଥି ଥୋ ତେ ଦିମି ଆରୁ ତମେ ମକେ ତେନେ ଖାଏବାସ୍ । ମଗର ପୁନି ଶାରଧା ହତେ ଭକୁଆ ବାଗିର ହଁ କେଲ ଆରୁ ହରିଆର ସୁଦା ପାନିରକୁ ଉଟାକେ ଆସଲ । ଏଛେନ୍ କାଠବିକୁ ହରିଆ ମଗରକେ ପାନି ଭିତରନୁ ଆର୍ପାରେକ୍ ଭାଟାକେ ଆନଲ । ଯେନ୍ତା ପାନିର୍କୁ ମଗର୍କେ କାଠ ହରିଆ ଭାଟା ବହତେ ଆନଲ । ଆରୁ ମଗରକେ ଭାଟାକୁ ଖାନ୍ଦ୍ର କୁ ଆନ୍ତେ ଖାଚକ୍ ତେ ଦେଲ ଆରୁ ତା'ର ଖନ୍ଦର ଟାଙ୍ଗିଆ ଥି ମଗରକେ କୁଟକୁଟା କେତେ ବୁଝଲ । ମଗର ମର୍ତେ ଗଲ । କାପ ହରିଆ ଖମନ୍ କେ କାଠ ଆନତେ ଗଲ ।

ତୁମକୁ ଆଣି ପାଣିରେ ଛାଡ଼ିଲି । ଏବେ ତୁମେ ଏପରି କଥା କେମିତି କହି ପାରୁଛ ? ଯଦି ତୁମେ ମତେ ଖାଇବ ତା' ହେଲେ ନଦୀ ପଟାକୁ ଚାଲ, ସେଠି ଲୁଗାପଟା, ଟାଙ୍ଗିଆ ଇତ୍ୟାଦି ଫିଙ୍ଗିଦେବି । ତା' ପରେ ମୋତେ ଖାଇବ । ଦୁଷ୍ଟ କୁମ୍ଭୀର ଖୁସିରେ ରାଜି ହେବାରୁ କାଠୁରିଆଟି କୁମ୍ଭୀରକୁ ପାଣି ଭିତରୁ ପଦାକୁ ଆସିଲା, କୁମ୍ଭୀରକୁ କାନ୍ଧରୁ ତଳକୁ କଚାଡ଼ି ଦେଲା ଏବଂ କାନ୍ଧରେ ଧରିଥିବା ଟାଙ୍ଗିଆରେ କୁମ୍ଭୀରକୁ ହାଣି ପକାଇଲା । କୁମ୍ଭୀରଟି ମରିଗଲା । କାଠୁରିଆ ବଣକୁ କାଠ ହାଣିବାକୁ ଗଲା ।

ଘଂଜା ନୂରା (ଜୋଇଁ ଖୋଜା)

ଗୁଟେକ୍ ଗାଁ ଥି ବୁଢ଼ା ଗୁଟେକ ରେଲା । ତା'ର ବୁଢ଼ୀ ଖୋବ୍‌ଦିନୁ ମରତେ ଯାତେଲ । ବୁଢ଼ାର ଗୁଟେକ୍ ଧାଙ୍ଗରୀ ଟୁକେଲ ରେଲ । ଟୁକେଲ୍ କୋ ବିହା କେରଦେଲେ ଫଁଶବ୍‌ଟି ବୋଲତେ ବୁଢ଼ା ଘଂଜା ଗୁଟେକ ନୂରତରେ । ଘଂଜା ନରତେ ନରତେ ବାଟ ତି ବରହା ଗୁଟେକ ଭେଟ ପାଆଲ । ବୁଢ଼ା ବରହାକେ ଦେଖତେ ପାଚାରଲ- ଏ ବୁଆ, ତୁଇ ମର ଟୁକେଲ କେ ବିହା ହୁବିସ୍ କେଁ । ବାର୍‌ହା ହଁ କେଲ ଆରୁ ବୁଢ଼ା କେ ତା'ର ଘେରକେ ଖା' ବାକେ ଡାକ୍‌ତେ ନେଲ । ରାନ୍ଧା ବେଲକେ ବରହା ତେଲ ନାଇକେଁ ବଲତେ ତା'ର ଦୁଇଟା ହାତ୍‌କେ ରାନ୍ଦବାର କରହି ଥି ରଖ୍‌ତେ ଦେଲ । ବାର୍‌ହା ତୋ ବଂଶ ବଂଶ ତି ତୋ ଧୁମା ହତେରେଲ ।

ଗୋଟିଏ ଗାଁ ରେ ବୁଢ଼ାଟିଏ ଥିଲା ବୁଢ଼ୀ ଆଗରୁ ମରି ଯାଇଥାଏ । ବୁଢ଼ାର କିନ୍ତୁ ଯୁବା ଝିଅଟିଏ ଥାଏ । ଝିଅକୁ କୋଉଠି ବାହାଦେଇ ପାରିଲେ ବୁଢ଼ା ସୁସ୍ଥରେ ରହିବ ବୋଲି ଜୋଇଁ ଖୋଜୁଥାଏ । ଜୋଇଁ ଖୋଜିଯିବା ବାଟରେ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ବାର୍‌ହାକୁ ଭେଟିଲା, ବୁଢ଼ା ବାର୍‌ହାକୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା – ବାର୍‌ହା ବାବୁ ତୁ ମୋ ଝିଅକୁ ବାହା ହେବୁ କି ବାର୍‌ହା ଖୁସିରେ ହଁ ଭରି ବୁଢ଼ାକୁ ତା ଘରକୁ ଡାକି ଆଣିଲା । ଘରକୁ ବୁଢ଼ାକୁ ଡାକି ଆଣି ବୁଢ଼ାର ଖିଆ ପିଆ ପାଇଁ ପିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା । ଗୁଡ ଚୂନା ଚକଟି ବାର୍‌ହା ଚୂଲି ଜଳେଇ କଡ଼େଇ ବସାଇଲା । କଡ଼େଇ ବସାଇ ବାର୍‌ହା ସେ ଗରମ କଡ଼େଇ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ବାର୍‌ହା ଦେହର ଚର୍ବି ଗରମରେ ତରଳି କଡ଼େଇରେ ଅଧା ତେଲ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା ।

ବାରହା ହାତକୁ ତେଲ ନିଅରତେ କରହିଁ ଭରତି ହଲ ଆରୁସେ ତେଲ ଥି ବାରହା ପିତା ବନାତେ ତା'ର ଶ୍ୱଶୁର କେ ଖାବାକେ ଦେଲା । ବୁଢ଼ା ଶରଧା ହତେ ଖାତେ ତା'ର ଘେର କେ ଫିରଲ । ବରହାକେ ବୁଢ଼ାଟି ଦେବାତକ ଠିକ୍ କେଲ । ଘେର କେ ଆସ୍‌ତେ ବୁଢ଼ା ତାର ଧାଙ୍ଗରୀ ଟିକେ ପିଠା ବନାବାକେ ଗୁଡ଼୍, ଚୁନା ଆନ୍‌ଦେଲ ଆରୁ ପିଠା ବନାଦେ ବଲତେ କହଲ । ଟୁକେଲ ଦେଖଲ ଯେ ଗୁଡ଼୍, ଚୂନା ସବୁ ଆଛେ ହଲେ ତେଲ ନାଇଁକେ । କେନ୍ତା କେତେ ପିଠା ହତେ ବଲତେ ବୁଢ଼ାକେ କହଲ । ବୁଢ଼ା ଟୁକେଲ କେ ବଲ୍‌ଲ- ଏ ମାଁ ଚୁଇ ଆଗେ କରହି ତୋ ଚୂଲେ ବସାଦେ । ମୁଇଁ ତେଲ ଦେନା କେ ।

ସେହି ତେଲରେ ବାର୍‌ହା ପିଠା ତିଆରି କରି ବୁଢ଼ାକୁ ଖୁଆଇ ତା' ଘରକୁ ପଠେଇ ଦେଲା । ବୁଢ଼ା ବାର୍‌ହା ଜୋଇଁ ଉପରେ ଖୁସି ହୋଇ ଝିଅ ଦେବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲା । ତା' ପର ଦିନ ବୁଢ଼ା ବଜାରରୁ ସଉଦା ଆଣି ଝିଅକୁ ପିଠା ତିଆରି ପାଇଁ କହିଲା- ଝିଅ ଚୁନା ଗୁଡ ଚକଟି ଦେଖିଲା ତେଲ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଝିଅ ପଚାରିଲା- ବାବା ତେଲ ଭୁଲିଗଲି ଆଣିବାକୁ । ବୁଢ଼ା କହିଲା ଆଗକୁ ଚୂଲି ଜାଳି କଡ଼େଇ ବସା ତେଲ ଆସିବ ।

ଟୁକେଲ ହଁ ବଲତେ ଚୂଲ ଥି କରହି ବସାଦେଲ । କରହି ଗରମ ହତେ ହତେ ତେଲ ସୁତୁନ ବୁଢ଼ା ତା'ର ଦୁଇ ହାତକେ କରହି ଥି ଆପ୍ ଦେଲ, ବୁଢ଼ାର ହାତ ତପତ୍ କରହି ଥି ପୁଡତେ ଗଲ । ହାଏ ବଲତେ ବୁଢ଼ା ବରହାର ଉପରେ ରିଷାହଲ ଆରୁ ଟି ମୁଇଁ ବର୍‌ହା କେ ନାଁ ଦିଏଁ ବଲତେ କହଲ । ତାହାର ଆର ଦିନେ ବୁଢ଼ା ଆର୍ ଗୁଟେକ୍ ଘଂଜା ଖୁଜାତ୍ କେରବାକେ ବାହାରଲା । ଯାତେ ଯାତେ ନୁନ୍ଦୀ ଖଣଥି ଖୁଟି ଜାମୁର୍ଲା ଚେର୍‌କେ ଭେଟ ପାଆଲା ଆରୁ ତା'କେ ଟୁକେଲ୍ ବିହା ଦେବାକେ କହଲ । ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ଫୁନି ଶରଧା ହତେ ହଁକେଲ । ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ବୁଢ଼ାକେ ନୁନ୍ଦୀର ଖଣଥି ବସାତେ ନୁନ୍ଦୀ ଖଣର ଗେଛଖାନି ବସଲ ।

ଝିଅ ଚୂଲି ଜାଳିକରି କଡ଼େଇ ଗରମ କଲା । କଡ଼େଇ ଗରମ ହେବାରୁ ବୁଢ଼ା ବାର୍‌ହା କଲା ପରି ଗରମ କଡ଼େଇ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ବୁଢ଼ାର ପିଚା ଗରମରେ ପୋଡ଼ିଗଲା ଓ ବୁଢ଼ା ବିକଳରେ ଉଠି ପଡ଼ିଲା ଏବେ ବୁଢ଼ା ଭାବିଲା ଏ ବାର୍‌ହା ଜୋଇଁଟା ଧୋକାବାଜ୍ । ମୁଁ ତାକୁ ଝିଅ ଦେବି ନାହିଁ । ତା' ପରଦିନ ବୁଢ଼ା ପୁଣି ଜୋଇଁ ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରିଲା । ଯିବା ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ପକ୍ଷୀକୁ ଭେଟିଲା । ବୁଢ଼ା ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ଦେଖି ପଚାରିଲା ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ! ତୁ ମୋର ଝିଅକୁ ବାହାହେବୁ । ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ଖୁସିରେ ହଁ କରି ବୁଢ଼ାକୁ ତା ଘରକୁ ଡାକିଲା । ଜାମୁର୍ଲାର ଘରକୁ ଯିବା ବାଟରେ ନଈଟିଏ ପଡ଼େ । ଖୁଟୀ ଜାକୁର୍ଲା ପକ୍ଷୀଟି ବୁଢ଼ାକୁ ନଦୀ ତୁଠରେ ବସେଇ ନଦୀ ତୁଠ ଗଛରେ ବସି ମାଛ ମାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ଗେଛର ଖାନୀନୁ ନୁନ୍ଦୀର ପାନିକେ ଆସ୍ତେ ମାଛ ମେନକେ ଠଁଟେ ଧେରତେ ନୁନ୍ଦୀର ଖଣଥି ରାଖ୍‌ତେ ଦେ । ଇନ୍ତି ଇନ୍ତି କେତେ କେତେ ମାଛକେ ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ଘେରକେ ନେଲ ଆରୁ ବୁଢ଼ାକେ ରନ୍ଧାରନ୍ଦି କେତେ ଖା' ବାକେ ଦେଲେ । ବୁଢ଼ା ଶରଧା ହତେ ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା କେ ଘଂଜା କେରବାକେ ଠିକ୍ କେଲ । ବୁଢ଼ା ଆସ୍‌ବାର ବାଟେ ନୁନ୍ଦୀ ଖଣଥି ବସଲ ଆରୁ ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ବାଗିର ପାନି ଥୁ ମାଛ ମେନ୍‌କେ ଧେବାକେ ପାନିକେ ଢ଼େଗାଲ । ବୁଢ଼ା ମାଛ କାଏଁ ଧେର୍‌ତ ଟାଣିଆ ଖବରା ହତେ ଘେରକେ ଆସଲ । ବୁଢ଼ା ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା କେ ଫୁନି ରିଷାହଲ । ଆରଦିନେ ବୁଢ଼ା ଆରପାରେକ ଘଂଜା ଖୁଜତ୍ କରତେ ଘେର୍‌କୁ ବାହାରଲ ।

ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ନଦୀର ପାଣୀରେ ପହଁରୁ ଥିବା ମାଛ ଦେଖିଲେ ଗଛ ଉପରୁ ଉଡ଼ି ଆସି ମାଛ ମାନଙ୍କୁ ଖପ୍ କରି ଥଣ୍ଟରେ ଧରି ପକାଇ ତୁଠରେ ଜମା କରେ । ବୁଢ଼ା ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲାର ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥାଏ । ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲା ବୁଢ଼ାକୁ ତା' ଘରକୁ ନେଇ ମାଛ ତରକାରୀ ଖୁଆଇ ପଠେଇ ଦେଲା । ବାଟରେ ଘରକୁ ମାଛ ମାରି ନେଇ ଯିବାକୁ ସେଇ ନଦୀର ଡ଼ାଳରେ ଚଢ଼ି ମାଛର ଅପେକ୍ଷାରେ ବସି ରହିଲା । ମାଛଟିଏ ପାଣିରେ ପହଁରୁ ଥିବାର ଦେଖି ବୁଢା ଗଛ ଡାଳ ଉପରୁ ପାଣିକୁ କୁଦା ମାରିଲା । ବୁଢ଼ା ମାଛ ଧରିବ କ'ଣ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା ହୋଇ ଓଦା ସରସର ହୋଇ ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ବାହୁଡି ଗଲା । ବୁଢ଼ା ଖୁଟୀ ଜାମୁର୍ଲାକୁ ମଧ୍ୟ ଝିଅ ଦେବାକୁ ଚାହିଁଲା ନାହିଁ ତା' ପରଦିନ ଗୋଟିଏ ଯୁବକଙ୍କୁ ଜୋଇଁ ଖୋଜିବା ବାଟରେ ଭେଟିଲା । ଯୁବକକୁ ଦେଖି ବୁଢ଼ା ତା' ଝିଅ ବିବାହ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲା । ଯୁବକ ମଧ ଖୁସିରେ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ଯୁବକ ବୁଢ଼ାକୁ ଘରକୁ ଡ଼ାକି ଖୁଆଇ ପିଆଇ ବଟେଇ ଦେବାକୁ ବାହାରିଲା ।

ଯାତେ ଯାତେ ବନେ ଧାଙ୍ଗର ପିଲାକେ ବାଟେ ଭେଟହଲ । ବୁଢ଼ା ଧାଙ୍ଗର ପିଲାକେ ତା'ର ଟୁକେଲ କାଯେ ଘଂଜା ରଖବାକେ କହଲ । ଧାଙ୍ଗର ପିଲାପୁନି ହଁ କେଲ ଆରୁ ବୁଢ଼ାକେ ଖା' ବାକେ ତା'ର ଘେରକେ ଡାକ୍‌ତେ ନେଲ । ବୁଢ଼ା କେ ବନେକେତେ ଖାଁ ବାକେ ଦେତେ ବାଲାତେ ଆନ୍‌ଲ ବାଟକେ । ବୁଢ଼ା ଶରଧା ହତେ ଧାଙ୍ଗରା ପିଲାକେ ପଚାରଲ- ଏ ବୁଆ କାଁ ଶାଗ ରାନ୍ଧ ତେଲ ଗୋ ? ଖୋବ୍ ସୁଆଦ ଲାଗତେଲ । ଶଗା ଧାଙ୍ଗରା ପିଲା ବୁଢ଼ାକେ ବତାଲ – ବୁଆ ଗୋ ଆମେ ବଉଁଶ ଶାଗ ରାନ୍ଧତେ ଥିଲୁଁ ଗୋ । ବୁଢ଼ା ଶରଧା ହତେ ଘରକେ ଗଲ ଆରୁ ତାର ଟୁକେଲ୍ କେ ଭାତ ଶାଗ ରାନ୍ଧବାକେ କହଲ । ଟୁକେଲ ହଁ କେରତେ ହାଣି ଚୂଲଥି ବସାଲ ହଲେ ଶାଗ

ଚାଲୁ ଚାଲୁ ବୁଢ଼ା ଯୁବକକୁ ପଚାରିଲା- ବାବୁ ଆଜି ଭାତ ସାଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ତରକାରୀ ଦେଇଥିଲ ତା ଭାରି ବଢ଼ିଆ ଲାଗିଲା ସେଇ ତରକାରୀ କ'ଣ ଥିଲା ଟିକିଏ କହିବ ? ଯୁବକ କହିଲା ସେଇଟା ବଣର ବାଉଁଶ (କରିଡ଼) ତରକାରୀ ମଉସା । ଆମେ ପ୍ରତିଦିନ ଖାଉ । ବୁଢ଼ା ଖୁସି ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଲା ଏବଂ ଭାବିଲା ଏ ଯୁବକକୁ ଝିଅ ଦେଲେ ମୋତେ ପ୍ରତିଦିନ ସୁସ୍ୱାଦୁ ତରକାରୀ ଖାଇବାକୁ ମିଳିବ । ତା' ପରଦିନ ବୁଢ଼ା ଝିଅକୁ କହିଲା- ଝିଅ ତୁ ଭାତ ରାନ୍ଧି ଦେ ମୁଁ ତରକାରୀ ପାଇଁ ପରିବା ଆଣିବି । ଝିଅ ରନ୍ଧା ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ନାଇଁନେ ବୁଆ ବଲ୍‌ତେ ଶାଗ ଆନବାକେ ବୁଢ଼ା କେ କହଲ । ବୁଢ଼ା ଟାଙ୍ଗିଆ ଗୁଟେକ ଆନ୍ତେ ଘେରେ ଥିବାର ବଉଁଶ ଚାଲ୍‌କେ କୁଟ୍‌କୁଟା କେତେ କୁଟଲ ଆରୁ ତା'ର ଟିକେ ହାଣିଥି ସିଝାବାର ସୁତୁନ୍ କହଲ । ଟୁକେଲ ମୁକୁଡ଼ ଜୁମ ହଲ ଆରୁ ପେଛେ ବୁଢ଼ାକେ କହଲ- ବୁଆଁ ତମର ଜଏଁ ବଉଁଶ ଶାଗ ତୋ ଖା' ବାକେ ଦେଲେ, ଠିକ୍ ହେ । ହଲେ ସେଟା କରଡ଼ି ଗୋ ବୁଆ । ହେଟା କଏଁସି ବଉଁଶ ଶାଗ । ଇ ଜୁରଲା ବଉଁଶ ନାଇଁସେ । ତର ଜୁଏଁ ଠିକ୍ ଶାଗ ରନ୍ଧାତେ ଖା ବାକେ ଦେଲାଛେ । ତୁଇ ଜାନି ନାଇଁ ପାରଲୁ ଗୋ । ବୁଢ଼ା ଏଛନ ତା'ର ଦୋଷ ଜାନଲ ଆରୁ ଧାଙ୍ଗରି ପଲାକେ ଝି ଜେତେ ଜୁଏଁ କରବାକେ ଠିକକଲି ।

ବୁଢ଼ା ଘର ଟାଙ୍ଗିଆ ଆଣି ଘରେ ଲାଗିଥିବା ବାଉଁଶ ଚାଳକୁ ଆଣି ଟିକିଟିକି କରି କାଟି ପକେଇ ଝିଅକୁ ଦେଇ କହିଲା- ଝିଅ ଏହି ପରିବାକୁ ହାଣ୍ଡିରେ ତେଲ ହଳଦୀ ଦେଇ ରୋଷେଇ କର ଖାଇବା । ଝିଅ ଅବାକ୍ ହୋଇ ବୁଢ଼ାର କାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନାଇଥାଏ । ବୁଢ଼ା କହିଲା- ଝିଅ ମୋ ଜୋଇଁ ଘରେ ପରା ଏଇ ବାଉଁଶ ତରକାରୀ ଖାଇ ଆସିଛି । ଝିଅ ଏଥର ବୁଝିଗଲା ଓ କହିଲା- ନାଇଁ ବାପା ସେଇଟା ବାଉଁଶ ତରକାରୀ ଖାଇଛ ଯେ ଏଇ ବୁଢ଼ା ବାଉଁଶ ନୁହେଁ, ସେଇଟା ବାଉଁଶ ଗଜା ତାକୁ ବୁଢ଼ା କରଡ଼ି କହନ୍ତି । ତୁମେ ତୁମ ଜୋଇଁର କଥା ବୁଝି ପାରିଲ ନାହିଁ । ତୁମ ଜୋଇଁ ତୁମକୁ କହିଛନ୍ତି ବୁଢ଼ା ଏଥର ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରିଲା । ଜୋଇଁ ଉପରେ ଖୁସି ହୋଇ ତା ଝିଅକୁ ଯୁବକ ସହିତ ବିବାହ କରିଦେଲା ।

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର